

شرح حیات

پرانچار

جناب کلبی ایوس علیہ حضوان اللہ

بقلم

ایادی محبوب امراء جناب ابو القاسم فیضی علیہ بہا اللہ

مُوستَشَّهِي مطبوعات اُمُری

۱۲۷

شُن حال مشتاقان را دل بدل تواند گفت لذا بارلی
مشتاق سرگذشت عشاقد مرگز میثاق یعنی نویسنده
”درگه د وست“ و حرمش را مطالعه مینماییم .

قبل از شروع بصرخواهی این نکته مباررت میورزد باشد که
چراغی فرا راه جوانان آرزومند گردد . روزی افتخار
زیارت یکی از مشاهیر تلامذه حضرت ابوالفضل را یافتم
خدامیداند با چه ذوق و شوکی بمحضر ایشان شتافتیم
و با چه چشم حسرتی بر چهره نورانیشان نگریستم و با چه
انتظاری از ایشان تمدن نمودم که مختصراً درباره استاد
معظم خود برای این مشتاق بیان دارند جناب شیخ
محبی الدین با لبخندی مطلع از شعف و تحسّر فرمودند
هر وقت از حضورش درباره شُن حالشان مستفسر میشدیم
میفرمودند انسان قبل از ایمان جزء اموات است و مردگان
را شرح زندگانی نیست و بعد از تشریف بساحت قدس ایمان
در این ظهور اعظم مولاًی مکرم درسی جز عبودیت و نیستی
نفرمودند آنچه کند او کند ما چه توانیم کرد لذا تکلم

(۲)

در باره خود نوعی از رعونت و انا نیت است و این شایسته
بندگان آستانش نیست .

جناب گلبی آیوس نیز چون از سرچشمہ بندگی نوشید
زندگی خود را بد و قسمت متمایز تقسیم فرمود اول قبل از
تشرف باستان مقدس مولای مهربان حضرت عبد البهاء است
و ثانی بعد از ایمان با مراعظم ابهی است . دوره نخستین
را با آنکه چهل و شش سال ادامه داشته تجربه طفلی
ده ساله نامیده و دوم را مرحله خدمت و جانفشناسی
واند وختن نوای روحانی دانسته است .

گلبی آیوس در سال ۱۸۶۷ یعنی یک سال قبل
از ورود جمال اقدس ابهی بسجن علا در بروگلین امریکا
بدنیا آمد و در کودکی پس از درگذشت پدر با خانواره خود
بحوالی آشیار نیاگارا کوچ کردند و تا هفده سالگی در آنجا
ماندند از این سالیان زندگانیشان اطلاعات زیادی درست
نیست جز آنکه میدانیم با وجود زحمت رویی اغلب رمه داری
سیکرده اند و بهمین علت بیشتر روزها را در دامن طبیعت
یعنی در مراتع و دامنه کوهها گذراندند و شاید همین رویه
از زندگی سبب گردید که سرچشمہ قلب ملهمش از همان اوان
نبغان گرفته و آغاز سرودن اشمار نمود .
در سال ۱۹۰۲ بموطن اصلی مراجعت نمودند

(۳)

وداخل دانشگاه لا هوت شدند وسی و هشت سال را شتند
وقتی که این دوره از علوم راتمام کردند دخترشان درباره
این سنین مرقوم فرموده اندگه اولین مسئولیت ایشان
اداره کلیسای کوچکی بود در نیو انگلند و چون پنج سال
در آنجا بسربردند به نیولندن احضار شدند و مدت پنج
سال در این حوالی بارا مه و طایف وجود ایشان خود مشغول
بودند در مین محل بود که کلیسای کوچکی از آجر
ولی در نهایت سادگی و جمال برای عامه ناس بنادردند
و چون مأموریت این حدود پایان یافت ایشان را به نیوجرسی
فرستادند در اینجا هم کلیسای دیگری از روی نقشه های
قدیم برپا و در عین حال کلیسای اخوت را بنادردند کردند
و آنقدر در این باره جدیت فرمودند که رفته رفته اساس
آن مؤسسه قوت گرفت بدین معنی که اعضاء با پیروی
از اصول همگاری انسانی بمساعدت درماندگان میشتابند
و این از زمرة مساعی جمله کثیره ای بود که در آن ایام برای
رفاه بیچارگان مبذول میداشتند همین موضوع که ایشان
بانی کلیسای اخوت و مؤسس چنین اداره ای بودند
نشان میدهد که چگونه روی مشتاق این وجود عزیز بحرکات
شوقيه استعدادات باطنیه خود را بمنصه طهور میرساند
بطوری مجدد این اصول بودند که میشه آرزو داشتند

(۴)

بانجام خدمتی نسبت بفردی از افراد بشر مشرف گردند
و با همین ذوق سرشار به رعلی قیام و اقدام می‌نمودند
آنقدر شوق خدمت داشتند که درگز باداشتن یک وظیفه
راضی و مسرور نبودند چه بسأگه د ومسئولیت راعهده دار
می‌شدند و می‌گشیدند در سه وظیفه را انجام دهند
و چنانچه در ادائی چهار واجب وجود آنی توفیق می‌افتند
بینهایت خشنود و آرام می‌شدند .

کلیسای اخوت بستگی بدار ومسئولیت روزانه گلبی آیوس
نداشت چنانچه در آمدی ۵ م نداشت ایشان بانی ومحرك
اصلی این تأسیس جلیل بودند عده ای از برادران روحانی
را گردیدم آوردند که هرچه بتوانند دائره محبت و خدمات
خود را شامل افراد بیشتری نمایند . چیزی نگذشت که
این خدمات سایه بر سر گلبی آیوس افکند و بواسطه یکی از
ملارانش با ولین جلسه به ائی راه یافت و چون در آوریل
۱۹۱۲ حضرت عبد البهاء بدینه میثاق یعنی نیویورک
وارد شدند دوره دوم زندگانی گلبی آیوس آغاز و یا بقول
خودشان در این زمان بود که بشرف تولد ثانی نائل
گردیدند .

پس از مطالعه شن تشرفات ایشان بحضور مبارک طبق
مندرجات " درگه دوست " ملاحظه می‌فرمایید با آنکه

حضرت عبد البهاء راجمعیت نفوس از هر طرف احاطه کرده بودند و بطوری منجذب آن جمال بیم متأشدند که هر فرد با نهایت شور و وله میگوشید که خود را به یکل مکرم برساند در چنین حالی این کشیش کلیساي وحدت را کشف فرمودند جمیعت چون امواج در حول مرکز میثاق حركت بود واين مرد بزرگوار در ساحل این بحر غرق تماشا و حتی خود را دور و خارج از هيجانات آن بحر میگرفت ولی حضرت عبد البهاء او را دیدند و او را برگزیدند و با شاره ای او را نزد خود خواندند و او از میان امواج گذشت و دست خود را در دست محبوب یافت شرح این حادثه مفصل در "درگه دوست" آمده است .

دان
آثار حیات او چون آهنگهای دلنوازی است که موسیقی عظیمی همه را برای سازن که هنوز بدست هیچ استادی ساخته و پرداخته نشده است نوشته و انشار کرده است آهنگ د رمفرز آن نگساز وجود داشته و قرار بود که چنین ذات پاکی بساحل دریای فنا برسد تا در سرمنزل مقصود با جرای آن الحان سرافراز گردد یعنی بمیرد و بزنند گانی ابدی نائل شود .

خوشبختانه کلیی آیوس بمرحمت حی قدیر بدین عنایت بی نظیر فائز شد وقتی یکل میثاق بانگاههای جانب خشن

(۶)

خود وی را کشف نمودند در اعماق روح وی دیگان و جلال
و جبروت برگزید گان خویش را مشاهده فرمودند و وجورد
اورا ساز خوش آدنگی یافتند که هنوز در زنجیر اسارت‌های ملکی
باقي بود واگراین موافع ادامه میافت هرگز ازان ساز آهنگها
دلنوواز مسموع نمیرفت و مقدار محظوم از اعماق دستی وی ظاهر
وعیان نمیگردید ولی دست مگرمت مرگزمهیثاق تشنه لب
دلسوخته ای را بفرات رحمت پزدان رساند.

اطرافیان از حالات روحانی و تجلیات جلال و جمال
مرگز عبود یت عطی در بهت و حیرت بودند و با آنکه ادران
حواله را در حوال و حوش آن قطب وجود از حوصله فهم
ورایت خود در و میدیدند باز بیشتر میگوشیدند دقيق تر
مینگریستند و جدی تر تفھم میکردند و در اسرار قدرتهای
خلقه ایشان که پیکر نازنین خود را فقط بردای بندگی
زیب و زیور بخشیده بودند مذاقه مینمودند و بیشتر وجود
مقدس شر را مورد حمد و ستایش قرار میدادند با آنکه برخی
از یاران دارای مواد مخصوصه ای بودند تحمل و درک این
غواص اسرار الهی رانی توانستند و نمیدیدند که چگونه در
کالبد چنین وجود نحیفی آتش عشق جمال ابهی شعله ورشد
ورفته رفته آثار این نقش بکمال کبریائی ظاهر و نمود ارگردید
و عاشق زیبائی آسمانی و جلال پدر سماوی بود سالها بعد

(۲)

که از محضرش سئوال طفلانه ای درباره عشق بخداش دارد
در جواب مرقوم نمودند " جذبات شوقي که نسبت بمحبوب آفاق ابراز میداريم از تعابير و تعلقات جسماني ولذات شهواني مقدس و مثير است ..... اين تصورات درگذشته ايام موائع جسيمه ای ميشدند که نوع انسان از تقرب الهی وتشبه رباني منوع گردد . نگوشيد که پلي بين اين دو جانب بوجود آريد اينگونه اقدامات از زمرة اوهاء و خيالات خود انسان است که ميخواهد تجاسر ورزيده بجلورود ولی در پچه هاي قلوب و ابواب ارواح را بازنگاه داري حضرت در وست بنفسه المقدس بمنزل و مأوى خود نزول اجلال ميفرماید ورود شسته بمیل واراده و طریقه و خواست خود اوست و نه طبق آرزو واهوae و واجس ما . ابواب لا مکان البته بازاست ولی خون عاشقان ميخواهد که درگاه شرا بدآن آزین بندد و زينت بخشد " .

اتصال روحاني عجبي بين حضرت عبد البهاء و كلبي آيوس موجود بود هيكل اكرم درست مانند پدری مهربان شدند که فرزندی دلبند را بخود خواندند هر گز زمانی نرسيد که فاصله ای بين حبيب و محبوب بوجود آيد و یا اين دلبستگي را بليه ای عارض شود و يادر قدرت وجذبه آن رخنه و نقصانی رون دهد . ارتباط معنوی پدروپسر

(۸)

ولو لختی سستی نیاورد .

کلی آیوس در تمام طول دوره اول زندگانیش در پی
محبوب میگشت تا آنجا رسید که بگفته خود شد امن صبر
وشکیبائی را از دست بدار و رون پر جذبه و شوقش سستی
گرفت ولی همینکه بلقای حضرت دوست واصل گردید
نه فقط انسان دیده اش بدیدار انسان کامل روشن شد
بلکه نشانی از آن بی نشان نیز یافت آنگاه رانت که کجا
جستجوکند واژی چه چیز بگرد براستی که بجهان
نوپنی تولد بدیع یافت . دریکی از نامه هایش مینویسید
(۱۹۳۵) ”جهان لا یتناهی حضرت بهاء الله آنقدر
زیباست و آنچنان مملو از انوار و شگفتی است که وقتی انسان
دیده برآن میدوزد چشم ازشدت سطوط انوار کورمیگرد
چقدر خوب است که چشم آدمی باز باشد و کورگرد تا آنکه
چشم بینا و باز خود را الى الابد بریندیم و هرگز نبینیم
درست مانند کسی میمانیم که در اطاق تند و تاریک بسرمیبریم
وچون خورشید برائمه النهار رسند نگهان در دارا باز
گرده از غرفه مظلوم خود بیرون آئیم آفتاب جهان تاب چنان
چشم را میزند که انسان درست نمی بیند چنین تجربه ای
البته در دنیا ک است اما حمد ساحت قدس شراره چون
اند کی تأمل نمائیم چشم رفته رفته بروشنایی خوگیرد و راه

(۹)

از چاه مشاهده و آشگارشود روپرورد ن انسان با این
انوار آسمانی یعنی پیغمبران الهی نیز عین دین حال
است ولی روزی خواه درسید که چشم انسان آنچنان بدین
انوار خیره گننده خوییرد که دیگر برای دیدار چاه از راه
رچار سختی نخواهد داشد یعنی انسان با آسانی بجهان
حقیقت و اصل میگردد و امّا البته تا ماطبیور لیل دستیم
و در شب نفس و هوس گرفتاریم بدین منقبت عظمی نرسیم ولی
در آینده چنان از این وحشت ظلماً برون آئیم که گوئی
هرگز چنین تاریکی وحشت زائی وجود نداشته است .
بادریافت الواح مقدسه مدارج رشد ونمای روحانی را
پیمود و رفته رفته بر او واضح شد که بایستی از شغل مقید
ومحدود کشیشی دست بردارد و خادم ملکوت الهی شود
از این عبارت " من در حق تودعا نمودم که کشیش معبود
ملکوت گردی " که حضرت عبدالبهاء دریکی از الواح بایشان
اشاره فرموده بودند فهمید که باید مشتبث بقوانین سامیه
وحدت عالم انسانی و مباری عالیه محبت جهانی گردد
و در ترویج آن روز و شب بگوشد زیرا این حکم محکم الهی
است و هر فردی از افراد احبابی رحمانی بدان مأمور نیست
چنانچه مصرح است هر نفسمی که مؤمن بكلمة الله است بایستی
تبليغ را وظیفه اصلی خود داند و پیروی از انوار ساطعه جمال

(۱۰)

ابهی راشعار و دثارخویش سازد لذا دیری نگذشت که
کلبی آیوس جهان را در پشت سرگذاشت و بمیدان خدمت
مردانه وارد گشت با اطراف سفر و جم غفیری از احبا را زیارت
نمود همیشه با راه آهن حرکت میکرد و زحمات اسفار
ممتد را بتلاوت آیات سهل و آسان مینمود و به مین واسطه
رفته رفته تبحّری تام در بیانات مبارگه یافت .

در ۱۹۱۹ خانم هی بل را ملاقات کرد ایشان هم —
چون او مشتعل بنار محبت الله و منجد ب بمکوت غیب —
و منقطع از ماسوی الله بودند تلاقی این دونفر چون —
رسیدن دوشمع نورانی بیکدیگر بود که برضیاء و رونق مجالس
یاران افزود این دو روح بمتابه دونهر عظیم بودند که
بمحضر اتحاد یک دل و یک جان بسوی دریای بیکران
محبت الله روان گردیدند . "چون سیل بد ریای تو آرام گرفتم"
ازید و ازدواج نقشه ای جز خدمت و تبلیغ و اشاعه امر
اعظم نداشتند اول در نیویورک سکونت و بکمال جدیت
بگسب معاش مشغول شدند که اند وخته ای گرد آرد و هر چه
زودتر خود را از قیود مادیات نجات داده تمام عمر را
به بندگی آستان مقدس مفتخر بمانند در این حال زندگی
بسیاری از یاران که اطفال روحانی آن دو بزرگوار بودند
در گفه تقدیر معلق گردید همه با خویش گفتند آیا این

(۱۱)

د و نفس مقدس درگوشه ای رحل اقامت میا فکنند تاب تحصیل
معاش و تأمین مستقبل ایام عمر را بگذرانند و یا آنکه آنچه
دارند در سبیل خدمت فدا کرده سراز پانشناخته در پسی
تقدیر سربه بیابان نیستی میگذارند؟ چیزی نگذشت که
۵۰۰ دانستند تصمیم آن دو عاشق جمال ابهی سری—
وقطعی بود دو نفر دلال آورند و آنچه داشتند در ظرف
مدت گمی بآنها فروختند و اسفار پر اشمار تبلیغی خود را
آغاز نمودند و چون باد صبا در تمام عمر در بد رگشتن
۵۰۰ دانستند که این دو مرغ آشیان محبت الله دری لانه
و کاشانه خاکی نبودند هردو تن به قضا دادند و در نهای
تسلیم و رضا در بیابانهای دجرت و خدمت سرگردان ماندند
روزی اسباب بستند و حرکت کردند روز دیگر اثاثه را باز
گرده مدته در نقطه ای اقامت نمودند تا یاران را در رسم عشق
بیاموزند بهمین ترتیب از شهری بشهر دیگر گون نمودند
در ۱۹۴۱ گه موقتا در شیکاغو بودند گلبی آیوس مینویسد:
”از من پرسیده اید گه چگونه مادونفر خود را به بی خانمانی
عادت را ده ایم. این مسلم است هر انسانی میل ورغبت
چنان است گه خانه ای برپا کند و باغ و راغ بیاراید و از
درختهای خود انگور و انجیر بچیند والبته چنین آرزوئی
را هرگز نگوهش سزاوار نیست زیرا حضرت بهاء الله بااعطا

(۱۲)

قواعد آسمانی خود واعلان سنن واصول خویش این مشکل را از پیش پای آدمی برداشته زیراخانه داشتن و پذیرایی گرد ن را امیت داره اند بشرط آنکه برای خدمت امرالله بکار رود ولی بسیاری هستند که سروش حضرت دوست را بگوش جان نمی شنوند که رائما میفرماید :

"فؤادک منزلی طهره لنزولی" ما آرزو داریم و در نهایت شوق طالبیم گه محلی رائمه برای خود داشته باشیم تا خویشن و اثنان را در آن بامانت گذاریم و با آنکه این میل ورغبت در دل و جان ماشدید است باز حرکت را ادامه میدیم و میشه بیان حضرت عبد البهاء را در رگوش جان طنین اند از میابیم که در وصف حواریون حضرت بهاء اللہ گرای فرموده اند آنان بی خانمان و داعما درسیر و سفر بودند مطمئن باشید که خدا با وفا است اگرخانه ای در راه اودادید قطعا درین زمین اجر آنرا دریافت مینمایید بشرط آنکه اراده اورا بگمال تسلیم و رضا و سرور بی انتهی قبول نمایید . دختر عزیزم درخانه کوچکی که حضرت بهاء اللہ برای تو مقد ر فرموده بگمال سرور زیست گن و شاکر باش اگر لیاقت نشان دهی ترابخانه های دیگر نقل مکان میدهد و میهمان قلوب یاران میسازد در آنحال مسرور خواهی بود زیرا فضل الهی شامل حال توکشته و در آفاقی اوسع از قبل بخدمت

(۱۳)

مالک قدر معروف و مشتهر میگردی و روح و قلب ترا آزادی
بیشتری عطا نماید و حلقة ۱۵ ای زیادی از زنجیرهای این
جهان را که هر انسانی را بخود بسته است از پای تو یک یک
میزداید ” .

دراولین منزلی که شش هفته اقامت نمودند سی و شش
جلسه داشتند و از این نخستین مرحله کوی بکوی و شهر
شهر منادی ملکوت و در حرکت ماندند در بسیاری از این
مراکز نه فقط علم امرالله را مرتفع داشتند بلکه آنرا استوار
درست گرفته جمعی را در ظل مددود شکر آوردند
اطفال و نوه های روحانی بسیاری در مه جادارند که امر نو
جزء مبلغین و مهاجرین و مدیران ادارات امریکه و نویسندهای
بهائی در اقطار شاسعه بشمار میروند . در سراسر امریکا
آن را میابید که بخدمت مفتخرند و عده شان روزافزون
است .

کلیی آیوس در حیات خود ثابت کرد که امروز روزی عظیم
است و انسان برای اجرای امور مهم خلق شده براستی
با چه جلال و شهادتی این دو نفس مقدسند ای حق رالبیک
گفتند و در میدان خدمت و عمل عاشقانه قیام نمودند
اگر بخواهیم بسر شجاعت شیردلان و اعمال مافوق قوای
انسان بی برمی بایستی شرح مختصری را که کلیی آیوس در باره

(۱۴)

اسرار قدرت نوشته است مطالعه نمائیم این نحوه از بیان باعقايد دارجه علماء و موازین و مفاهیم فلسفه ام روز مخالف است "اراده الله و اراده آدمی نه فقط ممکن است بلکه بایستی باشد یکسان گردد حضرت عبد البهاء میفرما باید از خود مرده و در خداوند زنده شویم بایستی بدین امر خوگیریم و عامل بدین اصل عالیم شویم که ما کشته نفسیم و تانفس را در خود نکشیم بنفثات مشکبار حضرت پروردگار زندگی جاودانی نیابیم ..... اراده الهی را باید هرگز اید امری عادی شمرد چنانچه اراده خویش رانیز امری عادی نبا بدایم اراده حق جل جلاله در عالم هوید است و مظاهر آن در عمل و اقدامی نمود اراست اگر میل داریم اراده الهی را با اراده خود یکسان سازیم بایستی عامل باعماق الهی گردیم و دارای نفوذ وقدرت او شویم یعنی اراده خود را محور اراده اوساختن و حرکت گردن و از بین بردن موانع حرکت تنها هم کافی نیست مخصوصا وقتی که فقط قدم بر میداریم و اقدامی نمیگیریم چون اراده ناتوان خود را در اراده غالبه او محو نمودیم آنوقت است که دارای قوای عالیه الله یه میگردیم و هرچه بفرماید همان میشویم و هرچه بخواهد همان را میطلبیم در این حال شگن نداریم که نتیجه جمع اعمال فتح و ظفر الهی است ولوبهرشکلی و هیئتی

(۱۵)

ظاهرگرد ر " :

حضرت عبدالبهاء این اصل مسلم را در ۱۹۱۲ بیان فرمودند وکلی آیوس آن را کرارا گوشزد مینمود و چون شمع در آتش شوق درون میسوزخت مدت بیست سال تمام بدون ادنی نگرانی وسستی باقوتی خارق العاده پیش میرفت و با همان روح غالب و فاتح ابدی سرمدی خود مینوشت : " درگز ترس بدل راه ندهید و نگوئید که نمیتوانید اعمال عظیمه ای انجام دهید هیچ امری برای این روز بزرگ مستحیل و مستترک خلق نشده " .

ایشان از سن شصت و ده سالگی آغاز نوشتمن فرمودند ابتدا مقالات تاریخی برای مجلات مختلفه مرقوم مینمودند و رفته بخود آمده دانستند که توانائی نگارش دارند و نشر ایشان دارای عذوبت و زیبائی خاص است لذا ساخت بکار مشغول شدند و حتی در تابستانهای گرم و سرما وی غیرمأнос ایالت تننسی در روز چهار ساعت مینوشتند چندانگه روزی گناه ختنش وی را مد وش و بی حواس بزمین افتاده یافتدند و این نشانه صدمات قلبی بود که بعد از بروج و عزیزان عارض گردید تازه فهمیده بودند بآنگارش مقالات می توانستند خود را از گریوه مادیت نجات بخشند چقدر سخت مینمود که در مین موقع غوارض احوال آغاز گردد

اول نیروی دیدن و شنیدن هر یک بنوبه خود روبگاستی و نیستی
 رفته در چنین حالی که هر ۵ نگام ممکن بود در گویه مسرگ را
 بشنوند در بیش وقت و فرصت بودند و مخصوصاً در صدر آن
 برآمدند که خاطرات روحانی خویش را مرقوم دارند اما
 به مین علت ناتوانی چشم منوع ازنگارش شدند با وجود ۵ مه
 این سختیها اراده کردند که "درگه دوست" را بنگارند
 لذا با چشم بسته بگمک ماشین تحریر کتاب را در ۱۹۳۷ -
 بیایان رسانندند بعد چکامه مشهور خود را بنام "نفمه
 آسمانی" بسرعت تمام نوشتنند در مین ۵ نگام بد ختر روحانی
 عزیز خود دکتر رایس ری فرموده بودند این چکامه چنان
 سریع و روان جاری است که قلم و انگشت توانایی همکاری
 ندارند و نیز در مین ایام مرقوم را شتند "بصبر و شگیائی
 راضی هستم شاید حضرت بهاء اللہ هنوز برای من امری
 و مأموریتی در نظر دارند که باید بانجام آن توفیق یابم چه
 بسا که پژشگان رأی غیر صواب میزنند خوب بخاطر دارم
 طبیب خانوار گی مادرم که از اطبای قدیم و معتبر بود
 عقیده داشت که من بیش از ۲۵ سال عمر نخواهم کرد ولی
 ملاحظه میفرمایید که هنوز هستم".

گوئی خداوند تبارک و تعالی قلب شهیدی را در رسینه
 کلی آیوس بود یعنی نهاده بود پنج سال با رنج مستمر

(۱۲)

وناتوانی بیحدّ و مر قلم خود را دائما در حرکت داشت
نخست شنیدن برایشان سخت شد و سپس نعمت دیدن
کاستی گرفت مذاقه در احوال ایشان انسان را بیار داشت
حضرت ایوب میاند از د حمد خدای را که تا پایان زندگی
از نعمت چشم بالمره محروم نگردیدند . واما صدمات
دیگر داشتند که در ضمن یاد داشتهای سنه ۱۹۴۰ بدان
اشاره میفرمایند :

” دیروز چه روز خوشی بود روزی مطلع از روحانیت گذشت
اگر خدابخواهد این روز نخستین گام در راه حقایق
روحانیه میگردد ..... ” و بعد میگوید عکس العمل او بگفته‌ها
پژوهی معالج فتح داخلی نهائی روحانی بوده است کوئی
فریادی از اعماق وجود خود می‌شنید که وی را خطاب نموده
میگفت :

” به بین چقدر بتو اعتماد میورزم تو زندگانی خود را در راه
من بقربانی هدیه دادی و من قول وقرار تراقبول کردم
از سن پانزده یا هفده سالگی که فیرا و روحانی بالغ گردیدم
بسائقه درونی رو بقبه روحانیت بالا میرفتم و چون بلقای
حضرت دوست نائل شدم با خود میشه میگفتم ازوقتی که
حضرت عبد البهاء را زیارت کردم راه حقیقت در نهایت
روشنی و پاکی دربرابر نمایان گردید و دانستم راهی بسوی

(۱۸)

او جز گشتن نفس و انقطاع از ماسوی الله نیست اگراین دعای حقیقی دائمی من باشد ای خدای من باران احزان ورنجهارا برمن فرو ریز تا روانم زنده جاوید بماند ... اگر آن عطش سوزان را اندگی فرونشسته بینم دربرابر نعم الهی چه خواهد کرد و درزیر فشار امتحانات ورنجهارا وافتتانات عظیمه که از اسماء فضل و موهبتشن برمن نازل میگرد راجابت روح من چگونه خواهد بود آیا بمن نفرمود یک یک اعضاء جسد ترابی را از توباز میگیرم و در تمام کالبد توعضی رانی گذارم که مشمول قضایای نازله و مورد بلایای من نگرد اعصاب - کمر - قلب و گوش واکنون چشمتر را از توبس میگیرم و در تمام این جریانات هرگز ناله آغاز ننمودی و روی از اراده من برنتافتی و حتی گامی از سبیل محبت بیرون نرفته بلکه بالعکس جمیع این ناگواریهارا نشانه های تعلق من بـ ل حجج بالغه محبت کامله من گرفتی در این حال آواز جانفزا اورامیشنوم که باـ مان تبسم های دائمی و شیرین خود روبمن نموده میفرماید "تراتبریک میگوییم" و چون این حقیقت را در میابم که آنچه زندگانی بمن آموخت و یا بهتر بگویم آنچه زندگانی میتوانست بمن بیاموزد فقط علامتی اثری و یا رمزی از جهان ملکوت بود در این حال تمام هستی خود را درقد ردم و سپاسگزاری و حمد و ثنای مرا حم خالق بیهمتا مستفر

(۱۶)

می بینم که چگونه بکرم عظیم و لطف عظیم خود چنین هر یه
گرانبهای پعنی ارمغان ایمان وايقان و فضل بی کران
شناسائی خود را بدین ناتوان عنایت فرمود " .

حتی در چنین احوالی از اعزام حرم خود برای خدمات
امریه ابدا دریغ نفرمود با آنکه چهار مرتبه خونریزی در معد
روی داد و یکمترین گمکی نیاز داشت حرم خود را برای
تد ریس علوم امریه فرستاد خانم می بل می فرمایند " وقتی
از مأموریت خود بازگشتم ایشان را بسیار ناتوان و زنجور یافتم
ولی هرگز لبخند از چهره نورانیش محو نشد پزشگان حکم
نهایی دادند و اظهار کردند که دیگر چاره ای نیست جزو آنکه
بکوشند شاید از استیلای دردها جلوگیری نمایند . هر چند
آلام شدید و متواتی بود ولی هیچ قوه ای روح توانای
اورا مغلوب نساخت دائم صدای اورامی شنیدیم که
بتلاوت آیات مشغول و مشعوف بود " الحمد لله يا محبوبی " .
دائما از لسانش مسموع میرفت هر وقت هم از دردهایش چیزی
میگفت چهره اش بانوار صبر و رضا نورانی ترمیشد .
در برابر هیچ مشکلی روتیرش ننمود هرگز زبان بشکوه و شکا
نگشود و هیچ وقت جلب ترحم یاران را نخواست حالتی از
تسلیم و سرور از جمیع حرکات و سکناتش نمود ار بود که هر
واردی در شگفتی بی مانندی فرومیرفت با تمام قوی شائق

(۲۰)

پرواز بسوی مولای بی انباز بود تابعالم بالا بخرامد و بدیدار
محبوب آفاق نائل آید چون سفینه‌ای مینمود که لنگروصفیر
حرکتش راکشیده باشند و حتی در چنین حالتی دائمًا
دراندیشه یاران بود برای بسیاری پیغام میفرستاد و در این
دایق دشوار باقلی سرشار از محبت محبوب میگفت و گفته‌ها
چون سیل خروشان برون میریخت و همه جارا میگرفت گاهی
نم درحال عجیبی فرومیرفت گوئی در دانشگاه طکوت
در س میدار و با انگشت برها جملاتی مرقوم مینمود و چون
روان تابناکش رفته آنگ پرواز نمود پاک بود پاک تر
میشد نورانی بود نورانی تر میگردید چندانگه گوئی اروان
مقدسه گذشتگان را میدید و با آنان سخن میگفت ولی
بمحض اینکه از این حال بیرون میآمد با کمال یأس و نومیدی
میگفت "عجب من که حالم خوب شده گمان میکنم نیوز
مستعد رفتن نیستم".

در مین روزهای آخر حیات بیکی از یاران مرقوم داشت
"خداآند تبارک و تعالی خدائی رنج و شادی و خدائی
فقر و غناست و نیز خدائی وصل وفصل است چقدر خوب شد
که این حقیقت عالیه از کسوات کلمات عاری گردید و در برابر
چشممان من درافق جهان تجربه چون شمس ساطع شد
و فهمید م وقتی میفرمایند "بلایی عنایتی" یعنی چه و نیز

(۲۱)

در همان او ان این شعر را سرود :

”چشمده آب در برابر لب تشنگان خشک میگردد“

”شبینم در زیرتابش آفتاب عالمتاب نیست و نابود میشود“

”زمین در زیر پای روند گان ساکت و آرام آرمیده است“

”زبان و چشم و گوش دست و پا کل در مقام عشق بخدا وند“

”یکتا فنای محضند“

”وجود ما در رابر ذات مقدسش نیستی صرف است“

عزیزان الهی از ملاقات او با حضرت عبدالبهاء وشدت

تعلقاتش خبرداشتند و از روابط رقیقه خفیه مولای بیهمتا

با این عاشق بینوا کل مستحضر بودند آفتاب این محبت

آنقدر میتابید که در عین درد ورنج دائمًا با محبوب خود

در راز و نیاز بود و حتی اگر در دل شیهای بلند ناخوشی

از پهلوی خوابگاهش میگذشتند صدای شیرین اورا بدعا

و مناجات بدرگاه جمال ابهی واضح میشینیدند .

کلی آیوس آنی خود را از آن منبع نور وفضل درونمی خواست

فی الحقيقة بیشتر در جهان حقیقت زیست کرد بعالم خاک

تعلقی نشان نمیدارد آرزوی جهان دیگرداشت میگوشید که

از جمیع تعلقات بگسلد آزاد و مطلق العنان گردد و با صاحب

زمین و آسمان بسر بربر بدین جهت بود که از راه ورسم و فنا

واستقامت سر سوزنی فراتر نرفت و دردهای خود را برگات

الهی میدانست که بظاهر هریک آتشی ولی در باطن سور
محضند .

بالا خره روزی رسید که گفت دیگر رهیق جلسه‌ای نمیتواند
حاجرشود ولی در همان روز مبتدی بسیار مستعدی آمد چون
خیر ارشد فوراً با حضور خود مجلس انس را رونقی بخشدید
صد ایش چون ناقوس طنین میانداخت و تمام مطلبش این
بود که امروز روز خدا است باید جمیع امور را هاکرد و سرای
خاطر خدا ریست نمود و بواجبات چنین روزی قیام و اقدام
کرد زیرا روز ظهرور کلی الهی و روز حضرت بهاء اللہ
است وقتی باوگوش میداریم همه دانستیم که ناله های
او از ابدیت میآید گوئی آخرین سرود خود را بر شاخسا ،
وجود میسراید و داستان بدرود خویش را بیاران الهی
بازمیگفت .

دختراشان دکتر رایس ری از دور احساس شدیدی
در باره فراق چنین پدر روحانی عظیمی در دل کرد لذا
همان را نوشت و درخواست کرد که این پیام را بپرتابلاغ -
دارید "بایشان عرض نمائید سفر پربرکتی براشان میطلبم
ونها یات درجه سرور و شاد مانی را در عوالم دیگر بجهت ایشان
میخواهم چون ساعت مقدر بد رود فرار سد یقین دارم که از عوالم
روح من را تنهای نمیگذارد بلکه دائماً معاوض و مساعد من خواهد
بود میدانم و یقین دارم ایشان میتوانند مرا از جهان بالا

(۲۳)

تقویت کند منهم دائم برای ترقی روحشان دعایمکنیم
من بنویه خود مسروشم که پدر از حدودات بشری و تنگی‌ای
جهان خاکی و قیود تن خسته و ناتوان راهی جویند.

در همین وقت بود که آخرین شعر خود را گفت :
” زمان من بیان رسیده صدای بال و پری که بالای سرم
بر هم میخورد خوب میشنوم ”

” ابدا در دل اندیشه عقب نشینی ندارم اگر هم میتوانستم
ولو برای لحظه ای و نفسی برنمیگشتم ”

” چرا از آستانه مرگ بر گردم که میداند چه خواهد شد ”
” حمد خدای را که نعمت ایقان برایگان عطا فرمود ”

” زندگانی که نهایت ندارد . ترس و شک و تقلا از شئون وادیه
حیات خاکی است ”

” درجهان بالا این سنن دنیه را راهی نیست پایان این
سفر وصول غریبی است بوطن اعلای خود و چون در بازگرد
خود را درآغوش پدر آسمانی انداختن دوستان را یافتن
و با آنان زیستن و از گذشته ها گفتن است در چه باور نیز پیکتر
میگردیم بیشتر دوستش دارم البته مرگی درگار نیست این
نفس کوتاه که ما آن را عمر مینامیم رحم جهان بالاست و چون
بدانجا راه یابیم در آن فضای نامحدود بگشت و تفری
به روز ازیم و بتماشای جلال و جمالی فائز گردیم که در این

(۲۴)

جهان تندگ و تاریک مارا هرگز مقدر نخواهد شد ” .

اطباء همه در حیرت بودند که این مرد با چنین جثه ای ناتوان و قلبي دردمند گه از چهار درد مینالید و مده ای که دوغده بزرگ در دنای دارد و تمام امضاء رامعیوب ساخته چگونه است گه نوز زیست مینماید و اینقدر کار و فعالیت دارد مینویسد بنطق می‌آید شعر میسراید سراغ همه میگیرد در فکر همه هست ولی آنی در آن دراندیشه آسایش خویش نیست .

این حال ادامه داشت تا ۲۶ جون ۱۹۴۱ گه پنجاه نفر از احبابی حضرت رحمن بدیدار آن یار مهریان در خانه او گرد آمدند حرم ایشان گه در مد ارس امریه طبق اشاره شوهر مشغول تعلیم بودند خود را بموضع رساند رنجهای روزه ای آخر حیات خاکی این مرد آسمانی چون آنگی مینمود گه با ضربات قلبش نواخته میشد و از هر رضبه ای آواز جانفزای روح بگوش میرسید در آن وقت و آن روز در خست صبرش بیشتر نشست و با نامه ای از اعمال و جانفشاری هم رؤئی چون گل صد برگ خندان و شادمان بساحت قرس مولای مهریان شتافت . دختر و نوه اش تلگراف کردند : ” بینهایت ممنونیم که مارا از سرور ابدی پدر اطمینان خاطر بخشیدید یقین داریم ملاع اعلی چنین روح ثابت شجاعی را استقبال مینمایند حمد خدا ای را گه هرگز جدائی در بین

(۲۵)

یاران الهی نبوده و نخواهد بود ”

پایان زندگانیش بتاج و هاج اطهار رضایت و پرور
عنایت حضرت ولی امرالله زینت ابدی گرفت .
قوله الاحلى :

” از اعماق دل و جان ضایعه خطیر یعنی فقدان مبلغ
شهریر و ناشر نفحات رب قدير را تسلیت اطهار میدارم آثار
خدمات سامیه اش هرگز از خاطرها نزود . منتهای عواطف
قلبی ابراز و ادعیه حاره نیازمیگردد . شوقی ”

حرم ایشان می بل نیز مین شجاعت و مردانگی و
جسارت را دائما در خدمات امیریه داشت زیرا ایشان هم
ملتزم بستر بیماری شدند ولی از بستر سفرمیرفت مجالس و
محافل و درس ها را اداره میگرد و باز ببستر بر میگشست
بعد از صعود کلبی آیوس غالبا میگفتند که بیشتر از قبل بهم
نزر یکند سرگار علیه دکتر رایس ری مرقوم داشته اند :
” مادر چیزی بعد از پدر نماند دائما میگفت خواب خواب
فقط خواب معلوم بود که تمام جسم ایشان در زیر فشار
صد مات متولیه در بی آسایشی طولانی میگردید غصه
بزرگی که مادر داشت این بود که در عین خدمت و سفر
از کارافتاده است و با کمال افسردگی مینالید و میگشت
از فرمان حضرت ولی امرالله سرگشی کردم حتی اوامر حضرت ”

(۲۶)

بِهَاءُ اللَّهِ رَا زَمِينَ گَذَارَدَمْ . مَنْ كَهْ دَخْتَرَشْ بُودَمْ التَّمَاسْ
مِيَكْرَدَمْ كَهْ رَاحَتْ كَنَندَ غَصَّهْ نَخْوَرَنَدْ يَقِينَ بَدَانَنَدَكَهْ مَنْ
تَامَ خَدْمَاتَشَانَ رَا اَدَامَهْ خَوَاهَمْ دَارَ هَيْنَ كَارِي رَازَمِينَ
نَمِيَگَذَارَمْ وَ چَوْنَ مِيدَانَسْتَمْ كَهْ تَامَ خَوَشَى وَ سَرَورَ وَ تَزَازَشْ
اَسْتَمَاعَ كَلَمَاتَ جَمَالَ قَدَمْ بَودَ لَذَادَرَچَهْ مَمْكَنَ بَودَ بَرَايَشْ
تَلَاقَتْ مِيَكْرَدَمْ مَعْلُومَ بَودَكَهْ هَرَكَلَمَهْ اَيَ اِيشَانَ رَاتِسَلَّى
سِيَخْشِيدَ وَ آَرَامَشَى دَرَوْنَى عَطَا مِيَكْرَدَ بَطَورَى كَهْ مِيَگَفَنَدَ :
” هَرَچَهْ اَرَادَهْ مَقْدَسَهْ اوَسْتَهْ مَانَ خَوبَ اَسْتَهْ اَگَرَ
اَرَادَهْ فَرَمَائِيدَ كَهْ اِينَجَا باشَمْ وَ اِينَجَا خَدَمَتْ كَنَمَ مَراَهَمِينَ جَا
نَگَاهَ سِيدَارَدَ وَ اَگَرَ آَنَجَا بَرَايَمَ كَارَهَسَتَ آَنَهَمَ مَقْصُودَ قَلْبَى
وَ مَحْبُوبَ فَوَادَى خَوَاهَدَبُورَ ”

هَادَرَمِيَگَتَ : ” هَرَهَنَگَامَ كَهْ اَزَكارَهَ اِيمَ رَاضِي مِيَشَدَمْ جَمِيعَ
ابَوابَ رَا بَرَوْجَهْ خَوَدَ بَسْتَهْ مِيَافَتَمْ ولَى وَقْتَيْ دَرَنَتِيجَهْ دَعَا
وَ تَوْجَهْ بَخَوَدَ مِيَآمَدَمْ وَ خَوَيْشَتَنَ رَا فَارَغَ وَ نِيَازَمَنَدَ مِيدَيَدَمْ
دَرَوازَهَهَایَ الطَّافَشَ اَزَهَرَسَوَی بَرَوَی مَنَ بازَمِيشَدَ بَيَارَ
بِيَانَ مَبارَكَ حَضَرَتَ عَبْدَ الْبَهَاءَ مِيَافَتَادَمْ كَهْ فَرَمَودَهْ بَوَدَنَدَ :
” فَرَقَ مَنَ باخِيلَىهَ اَيَنَسَتَ كَهْ آَنَانَ خَيَالَ مِيَگَنَندَ خَوَدَ كَارِي
انِجاَمَ مِيدَهَنَدَ ولَى مَنَهَمِيشَهْ يَقِينَ دَارَمَ كَهْ تَمَشِيتَ اَمَورَ
بَيَدَقَدَرَتَ جَمَالَ قَدَمَ اَسْتَهْ . ”

وَ چَوْنَ دَرَهَهَ اَفْزَونَ شَدَ وَ دَانَسْتَ كَهْ پَایَانَ عَمَرَنَزَدَ يَكَ

است و زود است که بگلی آیوس عزیز بپیوند ر میگفت :
 ” د عامیگنم کیفیت کار و خدمتم غزونی گیرد زیرا کمیت ر د
 دست من نیست و این کیفیت حاصل نشود مگر با تعمق در
 آیات الهی و آن نیز میسر نگردد مگر بادرد و رنج فراوان .
 این رنج ها انشاء الله سبب تعمق روح من خواهد شد
 چقدر از این درد ^۱ فایده بردم چه درس های از این
 بیماری میگیرم موفقیت انسان در محیط و فناست زیرا ممکن
 است شخص پک ^۵ فته سخنرانی نند وابدا اثری ننماید ولی
 دیگری یک کلمه ای گوید و عالمی را منقلب سازد ” .

چون روز آخر فرارسید مادر گفت : ” میخواهم بدیار
 خود باز گردم در ^۵ مان روز برادرم از راه رسید ولی مادر ر ^۵
 توانائی تکلم نداشت برادرم گفت مادر جان خود را حمت
 مده سخنان ترا میشنوم مثل همیشه زیبائی هرگز بدین جمال
 نبودی مادر نگاهی بیالا کرد و گفت : ” بچه های من کجا
 هستند عرض شد هر دو اینجا هستیم گفت من خیلی
 بچه رام جواب داریم مطمئن باش که کودکان تو و
 خدمات را ادامه خواهند داد در این حال معلوم بود که
 چشم اندازی انتظار دیدار برخی از آنان است منتظر بود
 که جناب سر ^۵ نگ ماک هنری و خانمش وارد شوند و آنها هم
 بموضع رسیدند و برای اوقطعاتی از کتاب منتخبات قلم اعلی

تلاوت نمودند .

در این وقت مرا پای تلفونی خواسته قرار بود ^۵ مان
روز در مجمعی نطقی درباره امر بهائی نایم سئول از سا
شروع جلسه نمودند نمیدانم مرا چه شد که بجای ساعت
هشت جواب دادم هشت و نیم و ابداند انستم چرا وقتی
مادر بگلی بیحال شد آغاز خواندن مناجات نمودیم
در وسط مناجات دوم بودیم یعنی ساعت هشت و نوزده
دقیقه که مادر بعالیم بالا شتافت و من بجلسه امری شتافت
در حین رفتن منظره ای دیدم که از هر حقیقتی برایم روش تر
بود هرگز آن منظره را از خاطر نبرده ام ناگهان چهره های
بسیم نورانی یاران گذشته را زیارت کردم ایشان عبارت بود
از میسیس می ماسکول (مادر حضرت امة البهاء روحیه خانم)
میسیس کیث رانسم کهلر - میس مارثاروت - کلی آیوس گریس
ابر و پسیاری دیگر که نشناختم جمیع با آغوش های باز
میآمدند گوئی برای استقبال مادر آماده میگشتدند این
منظره عجیب تا چند ثانیه ادامه داشت در این حال یقین
کردم که اگر بواسطه صعود مادر دست بگریه و زاری زنم
شف روحانی ورود مادر را بطن اعلیش ضایع خواهد کرد
بنابراین در رأس موعد معین در مجلس نطق حاضر شدم
و چون جلسه پایان یافت حاضرین نزدیک شدند و بانهايت

(۲۹)

عطوفت پرسیدند حال مادرتان چطور است ؟ دیگر سیل
سرشگ را جلوگیری نتوانستم صورتم را در دسته ایم پنهان
کرده های های گریستم .

چون خبر بساحت قدس رسید پیام زیل از برائے
فضل بافتخار مادر عنایت شد :

” بعلت فقدان مبلغ شهیر ممتاز فداکار امرالله از اعماق
قلب محزونم خدمات عدیده ایشان درمیدان تبلیغ قبل از
نقشه هفت ساله و در طی آن نقشه بكمال اعتلا و دائمًا
شايسه مدح و ثناء است دختر ایشان را بادعیه قلبی
و تسلیت های محبانه اطمینان بخشید خدمات عالیه فقیر
بتاج بهجت ابدی زینت گرفت ” .

ونیز نامه ای مخصوص بافتخار لجه ملی تبلیغ
عنایت شد که در حاشیه آن بقلم مبارک مرقوم رفته :
” امید است محبوب عالمیان شمارا مؤید فرماید که در اثر اقدام
آن کنیر آستان حضرت بهاء اللہ مشی نمایید ایشان محبوب
یاران و از خدمتگذاران خستگی ناپذیر آستان حضرت رحمن
بودند امید است بادامه خدماتشان که با نهایت قیوت و
تمسک و علوّ روح انجام دادند موفق گردید و به بندگی عتبه
سامیه امر اعظم مفتخر شوید .

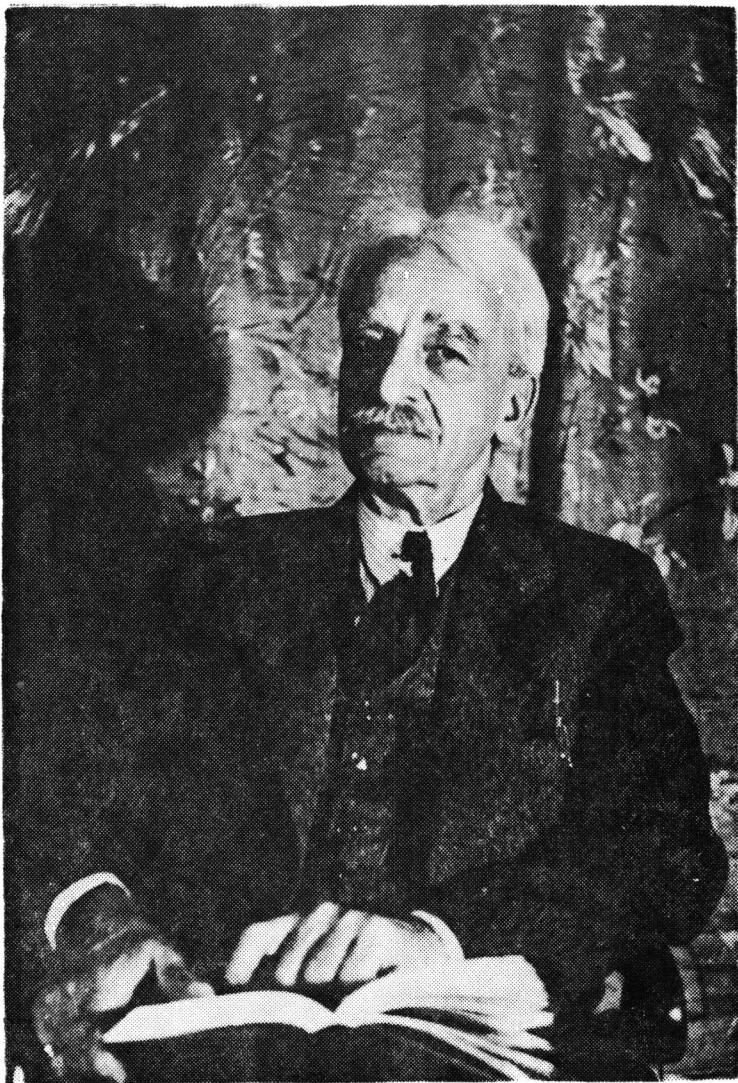
برادر حقیقی شما شوقی

مراجع

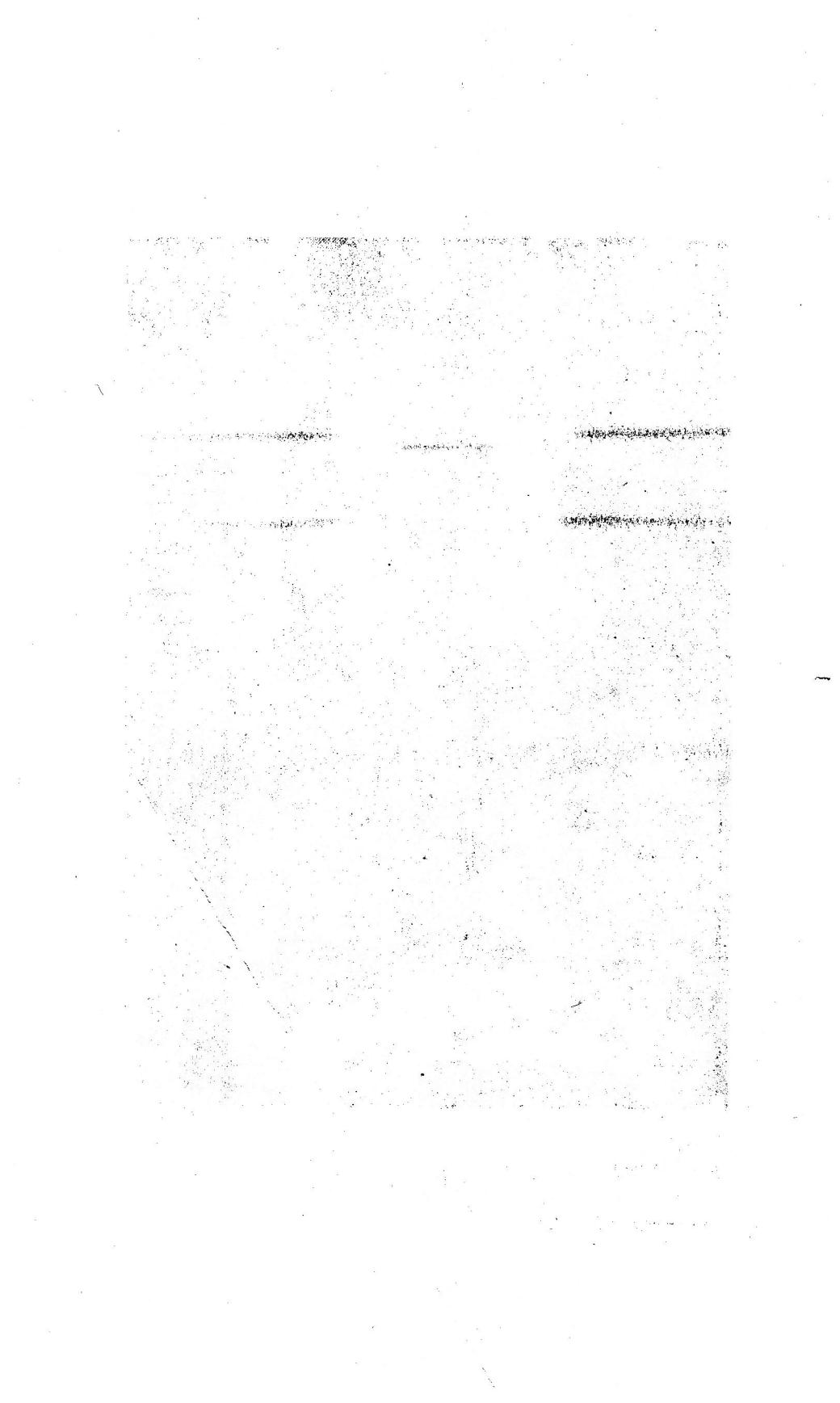
۱- الواح بافتخار جناب کلیی آیوس گه بمرحمت
محفل مقدس طی امریکا ارسال گردیده است.

۲- کتاب عالم بهائی جلد نهم

۳- مقالات و یاد داشتها و عکس‌های زیبای گه
خواهر عزیز نورانی پژوهشگر شهریار جهان
دکتر رایسری از مکریک بنهاشت لطف و
مرحمت برای تکمیل این مقدمه ارسال فرمود
و بدینوسیله کمال تشکر و قدر دانی از این
وجود مقدس ابراز میگردد .

جناب کلبی ایسو

بــــــــــــ

++++++

انسان باتمامی دل و جان ازین خداوند خود میگردد و در حجره نهانی دل باوی گفتگوها دارد از خداوند میپرسد که پراچهره جانفایش را از خلق خویش پنهان داشته است و عرض مینماید با ذره بین و در بین همه جا را گشته واورانیافته با وجود این از عمق وجود شدربین او که خالق بی همتایش میباشد شب و روز سرگردان و از اینکه مساعی وی بیهوده مانده نالان است ولی خداوند تبارک و تعالی وی را ندارمیفرماید که انسان هرگز از این راه هما ببارگاه وصال راه نیابد منزل و ما وی خالق یکتا و را ای جهان مادیات است در عالمی است صرف روحانی او در جهان پاک است و آدمی در خاکش جوید انسان پس از شنیدن این گفتار عرض مینماید پس راهی بنما که نهایتش توباشی در جواب میشنود پیغمبران خود را فرستادم تانوع انسان را بسرچشم وصال بر سانند و بحیاتی که شایسته شان و مقام اوست دلالت فرمایند اما انسان زبان بشکوه و شکایت میگشاید و ناله آغاز مینماید که در هر عصر و زمانی که پیغمبری آمد همین انسان اورابخاک و خون کشید پس چگونه میشود آیات محبت رحمن را در چنین دلهای پرنیرنگ و فسونی

تابان یافت؟

در جواب میشنود که انسان حقیقی را در عالم پست
 حیوانی جستجو مکن آینه تمام نمای خداوند عادل انسان
 کامل یعنی همان پیغمبرانند ولی اسف است که بینائی آدمی
 انقدر محدود است که هرگز نمیتواند سرگذشت نژاد-
 خود را یگجا ببیند و سیرت کامل وی را ازدّره اولیاً
 تمام احسن الخالقین در مخیله خویش بگجاند این
 انسان که از فهم چنین امر محدودی عاجز است چگونه
 میتواند ابدیت نامحدودی را که در مقابل دارد ادراک نماید
 محدود کی تواند که ادراک نامحدود نماید؟

انسانی که گور گور را پایان زندگانی خود گرفته البته از عالم ماورای قبر بالمره نداران میمانند لذا مرگ را برخورد
 مظفر دانسته و نتیجه اش همین خواری و بیمقداری است
 اما حضرت پروردگار آدمی را اطمینان عنایت میفرماید
 که مرگ پایان زندگی اونیست و هستق وی هرگز در قبر خاتمه
 نمی پذیرد و چون انسان چنین اطمینانی دریابد راحتی
 جوید و خشنود گردد.

انسان میپرسد ای خداوند زمین و آسمان چرا
 خود را زمین پنهان میداری؟ در سراسر تاریخ عالم خاک
 هرجا که انسان بوده و در هر سر زمینی که قدم گذاشده بدل

وچان درجستجوی توبوده ولی از مساعی خود توشه‌ای برند اشته و در عین کوشش و تکاپو هرگز در امید را بروی خود نبسته است تا جان دارد با همین اطمینان بجلو میرود — انسان باز عرض مینماید سراپا ای فضای لا یتناهی رامیگرد م و چون کوران دست بد وود پوار کشیده دخمه‌ای تنگ و تاریک فکر آدم را نیز مپیمایم و با کمال فرزانگی و دقت بذرات وجود مینگرم ^{مرچیزی} که بوده یافته ام ولی توانم بینیم ترانمیابم ای خداوند زمین و آسمان توانم بخواهم .

خداوند صیفر ماید

من هرگز خود را پنهان نگرده ام
 بصیرت‌ها روش نیست بینائی باطن آدم آنقدر بیگرد و خاک
 او شام پوشیده شده گه سراچه دل اوراتاریکی محض گرفته
 است درست ملاحظه نمامن در گتاب وجود آنقدر ظاهر و
 عیانم گه جز من گه رامیبینی اگر مرا بخواهی من از درو —
 دیوار وجود نمایانم در جهان مستقیم یک وجود نمود اراست
 حتی دل هر ذره‌ای گه بشکافی در آن روزنه ای بینی گه
 میگوید بیا و تماشگن آیا چه امید داری و چون از بی من —
 میگردی چه میخواهی ؟ آیا در انتظار آن که چهره ای
 را بینی و ندائی را بشنوی گه بر فراز آسانها مرقوم شد ۵
 اگر من سخن میگویم تو گیستی گه پاسخ مرا گوئی واگر کلامی

برصفحه روزگار نویسم همان کلمه سرچشمه هدایت خاکیان
است آیا تو سزاوار آن هستی که اثر قلم اعلای مرابعه‌ها
ویا به تبیین و تشریح کلمات پردازی ؟

با آنکه دارای چشم ان تیزبین هستی وا فکر خود و قدرت آن
کمال اطمینان را داری ولی چون اراده من ترا بحرگت آورده
وروح تو را بجهانهای دیگر منجذب ساخته بگه حقایق
ذرات در روی زمین و ستدارهای آسمان فرومیروی ولی با همه
اینها امید نداشته باش که توفیق یا پیرو مرامحمد و در حیطه
اند یشه خود سازی زیرا من محیط بر جمیعت کائنات و فرمانراوی بصیر
تو هستم چنگونه محدود درک نامحدود نماید ؟ آیا میتوانی
مرا که خالق زمین و پدید آورنده آسمانها هستم پیدا کنی ؟
خوب فکر کن آیا میتوانم هر اکمودج اشیاء والهایم بخش جمیع
عالمیان هستم بیابی ؟ کیست که آفاق را در بامداران با
نوار لاتحصیل روشن میدارد ؟ کیست که انجم را میدواند و
خورشید هارادر مدارهای گوناون بد وران میاورد ؟ —
جستجوهای تو راه رنگ برگتی نخواهد بود زیرا بعد از تحمل
مشقات میخواهی چه اثبات نمائی آیا مفسر سخت تو ادرا ک
حسب مرانمی نماید ؟ ای پسر حب تو را هرگز ارامش —
دست نده مگر آنکه مراد و ستداری ویه آغوشم پناه آری
و در آنجا بر احتق بیارامی اگر در سراسرافلاک بگردی و در

ودرفضای لایتلناهی بتکاپو وگوشش آئی روح توهرگز در
مقری دیگر مستقر نگردد واندیشه توهرگز هر قدر قوی باشد
بشرط هیچ مشکلی نرسد مگر وقتو که در برابر خالق خود —
سرتعظیم فرود آوری وگوش بفرمان او بایستو وهرگز روی —
خوشی رانخواهی دید مگر هنگامیکه تاج حب مرزا زروزیور
تارک خویش سازی آنگاه که نجم طمعت طلوع نماید و بلقای
من فائز گردی موطن اصلی رو خود رانخواهی یافت
من هرگز از تو د ورنیستم از توبتونزد یکترم .

ای فرزانه هوشمند بآوای دل شود گوش ده اوست که
دائماً تو راند اگرده میگوید دوست اینجاست بین من و تو
یک قدم فاصله است قد من برد ارقدم دیگر در آغوش دلدار
بیارام اگر این گام را بگام دل برد اشتو و هیگل ترا بین خویش
را حرکتی دادی و گرد خاک فنا را از دامن محمل وجود زد و در
ردای شاهنشهی فردوس از آن توسّت و فرمان دهم گهشريک
امين من گردی .

انسان عرض میگند از گوکی مرا در گهواره عادات و رسوم تنگ
داده اند هم چنانکه ابجد آموخته ام خویهای نیک و بد رانیز
پذیرفته ام با همه اینها در جستجوی توهستم و تورا میخواهم
ولی تونه در شبستان قلبم پرتوا فکنی و نه رخصت دهی که به

مشاهده جمالت روی زمین ویارستارها مفتخر شوم تورا میخوا
وازتمامی دل وجان ملتضم که طلايه بامداد وصالم برآید
سینه درد ناگم بین آتش پرسوز عشق واشتیاق را ملاحظه فرما
این آتش جز بزلال وصال فرونشنیند نه درین آرامش خود هستم
ونه در هیچ جایگه است قرار میجویم از زنج بدن هرگز رخ بر
نتافتم آیا ممکن است بقیمت جان زیارت جمال جانا ن را خیرد ؟
بكلمات و اشارات راضی نمیشوم ما ز جملات واستعارات بیزارم در
تمام وجود خود تفحص کرده یقین دارم و برای مشاهده جمال
تو هیچ فدیه ای را زان نمی پندارم .

خد او زن د پاسخ میدهند

ای انسان که دارای دوقوه
بینائی سنتی چشم برون را محکم بربند و شمع شبستان درون را
بانوار اوروشن گن و پاید اربد اراگر چنین گردی خواهی دانست
گه تازه خلقت بپایان رسیده و بی برگ و نوائی یعنی انسان —
بدید ارزمین و ستارگان ما خورشید دیروز چشم گشوده ولسو
با فلاک دیگر من هنوز چشم بسته است عالم روح و جان آنقدر —
پهناور است گه این جهان را چون سفالین جامی بینی جهان
من چنان مبتلاء ازانواری پایان و دریای جمالش بیکران است
که آگرانسان بلمعه ای از آن برسد از این خوابزشت و هولناک
زندگی خاگی برخیزد زنجیرها را میگسلد تاب شکیبائی نیاورد

(۳۹)

وبالی مجرح بسوی نوشدارو شتابد و خود را بمن رساند
و آرام گیرد .

انسان میگوید

ای خدا ای خدا آنچه میدانم محدود

بحدود حواس من است مرانیروی فکرت عطا اگر دی آن را —
بکمال شرافت بکار میبرم با وجود این صیحه ای از باطن قلبم
بگوش جانم میرسد که دائماً مر امر مینماید که در جستجوی
جهانی برتر و بالاتر باشم ای خدای مهریان مراتاییم
ده که نابینائی بیش نیستم *

خداوند میفرماید

آسمان شفقتم را نهایتی

نیست دریای فصلم را کرانه ای نه هرگز روحی گه مرا خواسته
ود رطلیم کوشید نه نویید نگذارد هم هیچ سائلی را زیاب
رحمتم با کف خالی بازنگرداند هم و هر نفسی گه خواست
و کوشید از لعل سخن گوییم ویراچشمہ هدایت فرستادم درها
رابگویید از درون جواب میرسد و برای همین است که در هر
عهد وزمانی پیغمبران خود را فرستادم گه خواسته های
انسانی را پاسخ گویند و احباب فرمایند هر یک مامورند که
مردمان زمان خویش را بدینسوی گشانند و آتش امید را در له
دان من زندت ایم درجستجوی آتش آسمانی باشند
لطفوت هر کس که رسی انجمنی هست تمنای درونی انسانی

رأ پیغمبران تقویت فرمایست

میخواهیم جریده محبت پاک بماند و محراب عشق را آفته
 نرسد این را بدان که معابد بنام من بنا میگنند که هریک
 سبیرآسمان ها کشیده و در آن بهر طرز ورسم وشیوه ای دعاها
 از لبهای آلوه سرآیند ولی هرگز براراده من چیره نگردند .
 پیغمبران من زنها رد هند و نیروبخشند که انسان موانع ارضیه
 یعنی حجبات بین جیب و محبوب را زهم پاره سازد . آمد
 تارنجیرها از حول وحوش روانهای آدمی سترده شود -
 و افراد بشرآزاد نه بسوی من پروازنماید و به آزادی حقیقی
 موعود خود نائل گردند . پیغمبران من چون نگهت گل آیند
 و مانند بلبلان سرودهای آسمانی سرایند تا این نغمه هابگوش
 بی اعتنای انسان برسد باشد که نونهالان من برخیزند و -
 زنجیرهای سنگین آهنین خود خواهی و درد ها و نجهمهای
 خاگی را ز خود دور سازند و با انقطاع و آزادی خویشن را از
 لوث نیرنگ و فسون پاک سازند و با پاگی و آزادگی روان -
 خویش را از زندان بقعه نیلگون رهایی داده بسوی آسمانهای
 پر جاذل و شکوه من پرواژ دهند . دل مشتاق بصر فجستجو
 هرگز بیحر وصال نرسد و عقابا مید و آرزوی اسمانهای بلند
 و باعلی نقطه گنبد نیلگون که دست قدر تم برا فراشته واصل
 نگردد . و حتی دل آنجل بپرواژ نیاید . این ره دیدار من

نیست من در قلب توهستم چون گذر صراحی باطنیت دارم
 جادا رد . بالای سرت پهلویت زیر پایت در سر وجودت
 موجودم انا سرگ وانت سری پرواز هرگز تورا سودند هد
 بلندی ویستی و گناه و مرگ ترا ازد وستی من دور و محروم
 نمی دارد تو مشکوک بینی ومن نور آن مشکوتم . این را بدان
 همانگونه که پرستوها هوا را میشناسند و رآن پرواز میگند
 و ما هیها آب را میشناسند و در هفت دریا بشنا میپرد ازند
 و برگها شاخه های جوان نسیم عبا را شناخته در صرابر
 وزش نسائم صحبتگاهی میرقصند و می جهند تو نیز مرآهی چگونه
 باید بدانی و بشناسی و من خوی گیری .

انسان عرض میگند :

ای خدابمن بنماکه چگونه این نکته

لطیف را دریابم آنچه می بینم بنظرم می آید که در نهایت
 سبعیت ساعی اند که مرا خرد نمایند همان هواییکه -

پرستوها در آن پرواز میگند و همان نسیمی که برگها در آن
 میرقصند همان ابرها که از آفاق بعیده بر میخیزند و کران
 تا کران را در مینوردند میگوشند که دلها را زدهم جدا سازند

خداآوند جواب میفرماید :

پس تو ای انسان

چون دائماً در صدر تحقیق هستی میخواهی محبت

مرانیز بیازمای و آن را مطابق هوا نف خود بیابی

آیا از زیان تونشندی ها که برای دیدار من حاضری که تحمیل

هرگونه فر Hatch و مشقتی بنماشی با وجود این همینکه اند کی
 پرد ^ه رابیگسونیم که تو ساحت قدس را بپای طلب و شوق
 بپیمائی میبینم که تو باند لکرنجی قوای خود را از دست
 مید ^{هی} عشقی که حقیقی است را اما میکوشد که خود رادر
 لباس فداگاری های عظیمه جلوه دهد ملاحظه در حوال
 بازرگانان نماگهال بسال میرونده ویس از گردش و تحقیق
 و تفحص چون گوهری شاهوار در نقطه ای سراغ گیرند
 و آن را از جمیت شکل ورنگ و آندازه و کمال و ارزش سنجیدند
 و گوهر مقصود شدانستند خروارها خزف را در میریزند و با
 نهایت شادمانی و کمال اطمینان بسوی بازار گوهر فروشان
 میشتابند تا بخرید از این دردانه یکتا مفتخرشوند نه
 فقط مروارید های ریزه بی قواره را میفروشند بل هر چیز —
 دیگر که دارند از قبیل خانه وزمین و مزرعه همه فدا مینمایند زیرا
 یک هدف دارند .

و آن این است که گوهریکتا را بدست آرند ریگرچیزی در عالم
 برایشان پشیزی ارزش ندارد تمام اشیاء را نزد کودکان کوی
 و پرزن میریزند و هستی خود را فدای گوهریکتا مینمایند .
 ملاحظه درحال پروانه نمایه چگونه در حول شمع در پرواژاست
 با آنکه پرهای لطیف شی میسوزند ولئن چون در آن دیشه
 شعله سوزان عشق است حیات موقت خود را فدای روشنائی

ابدی شمع میسازد .

ولی به هوش باشی هیچ یک از اینها را در برابر نعم الهی
福德 اکاری نشماری زیرا آنچه در طبق اخلاق وارد است تقدیم
داری چندین برابر و اعلی و اشرف آنرا در دامان خود خواهی
دید اگر با من زیست نمائی جمیع آنچه در خواهی داری
از ارزش بیفتند لذا بادوست حقیقی خود اینقدر غریبی منما
بخود آی و ببین که من از تو بتونزد یکترم در هرگوشه ای از
دلت بلکه در سراسر مستیت جایگاه رفیعی دارم اگر —
 بشناسائی من فائز گردی دیگر آرزوی شناسائی و دیدار —
 احمدی رانمیگنی اگر بمحبت من سرافرازی چوئی دوستی های
 دیگر را به پیشیزی نخواهی خرید هنگامه نت من در تو
 زندگ و جاودان میگرد آمای برای حصول این همه نعمت که
 آنرا حدی و پایانی نیست مشتاقانه دست بد امان —
 مرگ نصیزنی مرکب عشق من در داست انسان باید براین —
 مرگ سوارگرد تقابل تکاپو در صحرای عشق شود با
 تحمل بارگان درد ورنج است که انسان مراتب عشق
 و محبت خویشن را ابراز میدارد هیچ دردی عاشق را نجور
 نسازد زیرا در زیر فشار امواج بلا یا میداند که آغوش گرم —
 محبوب در انتظار اوست عاشق در بوستان عشق من میخوا
 واژه رشاخه ای گلهای معرفت میچینند و با قد مهای ثابت

آنقدر بجلو میرود تابامن که محبوب وی هستم یکی گرد آن
وقت آنکه باگوش من تر نمات فرد و سبرین را میشنود و با چشم
من عجایب خلقت مراتما شامیکند هرگوشه را با قوت بازوی
ایقان از جا بر میکند وقت خود را از سرچشمه اصلی آن که
در هیکل معبد ش موجود است میگیرد دیگر عاشق و مفسو
در یک پیره ن جمیوند یعنی چشمچشم من میگرد بصرش
حدید و بصیرتش جدید میشود و چون بدین شرف هستی رسد
در هر آنی بکشف سری از اسرار مننم و بفیض اتم اکرم نائل
میاید و در هر حرکتی قوتی نه از خود بلکه از قوای الهی نشان
میدهد دیگر از ناتوانیهای بشری عاری و دوراست زیرا
دلق مرقع خاکی را بدور اند اخته و به جهان افلاک اتصال
یافته است. عاشق در هر نفسی زندگی خود را برای گان
نشار دوست نماید هرگز آنرا فدیه ای به حساب نیاور دوی
را سرد از آتش و خشک از آب وزنده در مرگ بینی اینجا است
که جمیع امیال و اهواه و آرزوهای خود را در راه من مدد مج
کرده و آرزوئی ندارد مگر آنکه مظاهر "کلمای ظهر من" عند ک هو
مقصود قلبی و محبوب فوادی "گردد".

انسان میگوید: اینگونه اشارات از حوصله فکر و وسعت
خیال من ناتوان بسیار دوراست دل من گنجایش چنین

(۴۵)

اندیشه ای ندارد ای خدای من برست بگوازگجا راه
بسیوت پیدا کنم و چگونه ترا ایام از چه منبعی قوت وارد های
جویم تا آنطور که میگویی باشم ؟
آنقدر این مثال برای من عظیم است که حتی خیال‌ش
مرا بدشت اند از .

مظہر " مادرت الا مادرته " شدن گاره رکسی نیست
و هرناکسی نمیتواند ادعای تقرب بدین مکان اعلیا نماید
چون بتمام جوانب جهان مینگرم انسان را بهمه چیز جز
خدامشخول میبینم تو را بر سریر جاود انى خویش یعنی در
دل و میل وارد و فکر جهانیان مستقر نمیباشد در زیر
پای انسان بی رحم و مفرور خاک پربرگت ترا میبینم و میدانم
که قدر هر خاک عبرت داریم یعنی میخواهی بکمال روشی سقوط
و نیستی و خرابی و دمار امپراطوریهای که یکی پس از دیگری
در هم فرو ریخته مشاهده نمائیم ولی باز همین انسان بی رحم
و مفرور است که با اسم قد و س تو مقد سین را بآتش و روانه ای -
پاک را بزنجهیرهای بلا میکشاند و در غل وزنجهیر زندانی و
اسه مر مینماید هزاران بیگناه زیر شمشیر همین انسان خود
سر جان داده صلیب را بهیا کل نازنین آراسته زندانها
را بوجود شان زینت داده است البتاً از گردارهای پست -
طرفی نبندند بل بخساران مبین الى البد دچار آیند

با وجود این درکمال کوری و گمراحتی همان راه رفته را —
میپیمایند هر کجا قدم مینهش استخوانهای پاکان است
که زیر پاها خرد و متلاشی میشود هر صفحه ای از تاریخ پر
است از سرگذشت شهوتها ای حیوانی که دامن انسان را —
آلوده آتش را چرکین مساخته اند چنان در آتش خشم فرو
رفته که آتش آنرا برسروری برادر خود میرزند دریفا که
عصای کره و کد ورت را در منزل وکلیسا و محکمه بر ضد برادران
خود بلند مینمایند و گوئی که آتش جحیم از چشمه های دلها
زبانه کشیده از زبانها برون ریزد همه چیز را میبینم مگر
چهره را فزای تورا ^{اما} من تورا میخواهم آیا این است اراده
تو ای خد ای من ؟

خداآوند میفرمایند :

چرا از کدهای دیگران بحث
لهه میگنی ؟ صفحلت قلب خود را بازگن هر سطحی را مطا
نمایم "وقوع انفس کتم به صرون" آیا مسیح پسر انسان
نبود ؟ احدی بدین رتبه اسنی یعنی انسانیت کامل
با شهوت و شرود نائل نمیگردد و بمجرد اینکه نام مرابزیان
میرانند انسان ن نامیده نمیشوند علوم کثیر و صنایع بدیعه
سباحتی نیست که حدود انسان را بیان دارد او هنگامی انسان
ن نامیده میشود که زندگانیش با نقشه خداوند یگانه مطابقت

داشته باشد و با صفات حسنی او هیکل خود را زینت
 بخشد زیرا انسان حقیقی نفسیسی است که دائماً دیسو
 داخلی طبیعت را زیر تازیانه خشیة الله آرام نگاه دارد و
 آنرا نمونه ویادگار دوران نشوونمای زندگانی اولیه خسود
 از یک ذره نادیدنی تابهیکل انسانی داند و این را عظیم
 و خطیر را گهرازابدیت در جلو داشته و تابحال بادامه آن —
 مشغول و متباهی بوده مطبو از آثار علام فتح و ظفر حقیقی
 انسانی ساخته است که در هر مرحله ای از مرحله حیات
 شیطان نفس و هوی را منکوب آمال عالیه و مخدول صفات —
 حسنی و اسماء الہیه داشته است آیات صور میکنی که با این
 دیده نابینا — تو — ای انسان میتوانی سراسر این سفر
 طولانی یعنی از ازل تا کنون را ببینی و به حقایق آن بی بروی ؟
 و پرموز آن آشنائیگردی ؟ آیا سر سوید ای تو قادر راست که
 بقضاؤت حقایق تاریخیه بنشیند بهره های بزرگ وزیانه ای
 سترک را بدقت مشاهده نموده باشیم قیاس نماید ؟ بداند
 که در این اسفار منافع انسان چه مقدار بوده و چه رنجها ای
 افراد این قافله بی انتہی تحمل کرده اند بنابراین ببین
 دربرابر مستقبل نامحروم که دائمه آن را هایق نیست چقدر
 ناتوان و بیچاره ای پس چگونه خود را مناسب آن دیدی که
 بقضاؤت نشینی و نقشه خلقت مراتوازن دهی و تعادل بخشی

(۴۸)

وسود وزیان هم حرکت و اقدامی را بدانی و بفهمی و —
بحسابش رسیدگی کنی ؟ با همه اینها جرئت و
جسارت آن را یافته ای که از من پرسی ترا دوست دارم زیرا
صدای خود من است که از نهانخانه دل تو برمیخیزد و ناله
آغاز میگند " هم دعا ازدواجابت هم زتو " چشم ان من است
که رنجهای خاکیان را میبیند و گوشهای من است که ناله
وضجه بندگانی که هنوز در زنجیرهای اسارتند میشنود .

انسان عرض مینماید :

مستقبل بی انتها میمن

از این عبارت پیزی نصی فهم فقط میبینم و در کمکنم که
مرگ برگره خاک قدم آهسته میراند بزرگ و پوچک را میبرد
اعلو وادنی را میراید نهال زندگانی را با کمال سختی —
میلرزاند و افراد بشر را چون میرگ خزان بروزین میریزد
چندانکه گوئی بالمره انسان از صحنه وجود ساقط و معدو
میگردد گوش بفریار بیچارگان و شکوه در ماندگان نمیدهد
دست سرد بر پیشانی گناهکاران و مقدسین یکسان فرود
میاورد و قلب آنسان خون میریزد خونی که پایه زندگی
رامیشگند . انسان دیگر وجودی ندارد فقط برهه ای از
زمان زیست میگند . مرا اطمینان بخشیده اند که ماورای عالم
ظاهر برکات لا یتناهی موج میزنند ولی آنانکه ادعای علم —

دارند نیشخند زهرآگین زده این اند یشه را سخره مینمایند
 و بزودی با گفته های خود ایمانی را که این فقیر ندرد -
 پرورانند ام چون دزدی ماهر براحتی از من میرایند این
 علمای معجزه بعلم ازمن میپرسند ماورای این آسمانها
 چیست ؟ و من میگویند ورای این پرده آبی هواهمه جا
 واهی و فضای لا یتناهی است ستاره ای را اسم برد ه میگویند
 این ستاره آنقدر از زمین دور است که بحساب نیاید و آسانتر
 راه برای بیان فاصله آن تا گره خاک همان است که بسال نور
 تعبیر نمایند چون این سخنان رامیشنوم چهره ام را از
 وحشت در دستان خود پنهان میکنم و در دل ناله گرد ه میگویم
 ای خدای من چگونه ممکن است بعد از این ایرادات باز
 هم من برای خود قصرهای ابدی ورای آن فضای خالی
 اند یشه نمایم ؟ ولو اینکه بیهوده دعا میکنم امیدم شدید
 است و هنوز چشم پسوی خانه های جاود انى تو دوخته است
 اما ترس من روز بروز زیاد میشود و بیم آن صیرود که در نهایت
 بمن خیانت ورزد و تمام کوشش من چون خشت و برد ریا
 زدن بیحاصل ماند .

خداآند پاسخ میفرماید
 ای پسر انسان مرگ را
 برای توصارتی مقرر اشتم که چون ترشته مرگ بال و پرگشاید
 آن را اشارتی بدانی و شارتی بگیری چرا ازوی درگیریزی ؟

آنچه گه بنظر تو ظلمت مغض و تاریکی بی پایان میاید
امری مشهود نیست. ای پسر من مرگ را گماشته ام که همه
بعظمت خالق یگتا بی بری چرا ترسناکی؟ چرا خود را
در پس دیواره ظلمت میبینی؟ چشم باطن بگشای
و ببین گه صراسر همه هستی است که دوراد ورترا نورگرفته
است البته چشم خود را میبیند و نور را میبینی و اصرار میورزی
گه شب است تاریک است هولناک است آیا در جهانهای
افلاک من تفرس نمینمائی تابه بینی آنچه را که تو مرگ
مینامی تغییر است تبدیل است و درگ رونی است و حملی
بحالی شدن است مرگ خرافه ایست گه از ترس زائیده شده
ملحظه در حال طفل نما چون در رحم مادر راست ازد وری مانع
خود میهراشد مینالد آر آن کودک ناتوان قدرت پیش
داشت و از عظمت خارثه تولد باخبر میشد البته حیران و هر آن
نمیگردید ولی اورا چنین قدرتی نیست وزندگانی را محصور
در رحم مادر میداند و میگوید خون اوست که مرا رزق یوسوس
برایگان میدهد و قلب اوست که در سینه میزند زندگی
من بسته بنفس کشیدن اوست بل تمام این احوال وایین
بستگی های مال مال میخواهید مرالا زاو جد اکنید چگونه
ممکن است این عمل انجام دیرد و من زنده بمانم و با این عمل
مرا بد یار نمیستو میکشانید واشی از من نمیماند اگر این طفل

رابصیرتو بود در سراسر عالم وجود و در آن عمل چیزی جز
 حیاتی اعظم واکمل از آنچه را شت مشاهده نمیگرد تنها
 کافی بود که باعضاً وجود خود نظراند ازد و با خویشتن
 بیند پشد و بگوید که این دست و پا و سروگرد ن چیست؟
 منکه در رحم مادر قدرت و فرصت و فسحت بکار بردن آنرا -
 ندارم در آن لحظه بفیض ادرار ک و اصل شده و بخود جواب
 داده میگوید جدا شدن از رحم مادر را مرگ نمینامیم
 ولکن آنرا چون امری عظیم ستایم و فرصتی سترگ گویم که خا
 من مراعطاً نماید تمام ارکان وجود را بکاربرم ای پسر
 من همین حال را در رحم این عالم داری وظیفه تو آن است
 که ارکان وجود روحانی خود را برای حیاتی بهترآماده
 سازی قلب را آنقدر توانگنی که در آتش عشق حضرت
 دوست بسوزد دیده باطن را روشن گن گوش دل را فرمان
 ده تاسروش حضرت محبوب یکتا را بشنود و ارکان هستیت
 را تعلیم فرما که بخدمت او در تکاپو باشد عالم تونسبت
 بجهان بی انتهای دیگر قبری بیش نیست خود را مهیای
 صعود نمای در این سرای آب و گل و عطش جان دل برای
 وصول سرچشمہ جاود اనی هرگز فرونشیند ای پرانسان
 درست گوش کن توقسمتی از ملک ابدی من هستی آیا گمان
 میبری که ملک مرانیست فرآگیرد و یا بیهوده و خود سرانه

گمان میبری که جزوئی از هستی من درجهان بی پایا ن
محلق و سرگردان بماند ؟ لذا دریهشت دوستی من
زیست بکنی که فلك جز عشق محرابی ندارد آنجا مأ وای
ابدی و دائمی و سرمدی توست — اگر درجهان عشق
وارد شدی خود را در خلد برین یابی و در نهاده یست
آسودگی در آن مسکن گیری زیست نمائی و بیاسائی •

انسان میگوید : ای خدای پر عطا فکرم آسودگی و
قلبم را حتی جست چگونه ممکن است که قلب انسان مقاومت
کلمات تونماید چیزی دیگر نمی‌دانم آیا رخصت آن دارم که
آنچه دراندیشه ام میگردد بیان نماییم ؟ آیا
جسارت آنرا عطا میکنی که آنچه در سر اچه دل میگردد صر
در محضرت گذارم تمنی دارم برایم بگوئی تا تمام آنچه در
نهانخانه داری عیان شود . آیا اجازه دارم تا با تکیه بر رو
ساده عشقت در صحن چمفت بیارم و در رواق حبت بگردش
آمد و بپرسشها خود را داده دهم .

خداوند میفرماید : پسر عزیزم آنچه در دل داری
بیان کن پرسشها تو از زیان تست ولی از من به من است
زیرا که این منم که آرزوی دانستن را در دل تو گماشتم
آرزوی آن دارم که ناف معلوم ببازار آرام و خالک و چمن را بعنبر

وکافور د انش عجیب و اسرار وجود ر آشکار سازم و از حکمت
 درون خود سهی بتود هم تا تو بتمامی خزانی علم من
 واقف گردی در این روزیزگ اسرار عظیمه ظاهر میگردد
 یوم تبلی السرائر است آنچه که در خلوت خانه های قصر و
 بنحوی میگفتند امروز برابلای باهمها با گوس و گنا بگوش فلک
 صیرسانند هیچ امری در قبر اسرار پنهان نمیماند زیرا جریان
 ظهور من از هرسیلی شدیدتر واژه رعد و برقی مد هش تر
 است من انسان را بانجمان باطن خود ش خوانده ام آرزو های
 خود را که هرگز ظاهر نمیساختم از نهان خانه های کارخانه
 هستی برون پیخته در رابرا و آشکار اساختم اگر نون قرن قرن
 انوار است قرنی است که با اطفال دستان به حکمت و عقل
 سخن میگوییم تحری نما و در آنچه شنیدی فکر کن آنوقت است
 که خواهی دید که چشم ان نابینای توتا زه بدید ارعجا یاب
 خالق گون و مکان بلازینا میگردد .

ساعت دوم

بحث

با آنکه حق سبحانه و تعالی انسان را رخصت آن فرمود که
 آنچه دل تنگش همی خواهد بگوید و پرسد ولی آتش
 شوق انسان هنوز فرونشسته است زیرا بنده آرزوی آن دارد

که خدا را در خلق خدا بشناسد خالق بیهمتا در پاسخ
 بوی نشانه های عطا میگند و گلیده اعی میدهد که بخزائی
 حق و حقیقت انسان درمانده راه یابد ولی وی را نداز -
 میدهد و میفرماید که در این راه بی دلیل جبرئیل علیل با
 واطمینان میبخشد در هر عصری محبتیش را ظاهر میفرماید
 چون انسان این مژده را مشنود نام دلیل را میپرسد - حق
 سپحانه و تعالی نشانی کلی عنایت میفرماید تا انسان ناتوان را
 در موقع امتحان از لغزش محفوظ بدارد و صریحاً بیان میدارد
 که چه همسانمایند ه حق در لباس حقارت ظاهر گردید و رابر
 هیگل بشری نمود ارشود ولی بر انسان است که به نام و
 نشانی که آمد اورا بشناسد سپس خداوند از انسان میپرسد
 هنگامیکه دلیل را یافت آیا حاضر است آنچه خداوند بوی عطا
 گردید در راه او فد اگند تابه پیروی اراده اش نائل شود انسان
 را از این گفته حیرت دست میدهد و خود را آشفته خاطرونارا خس
 میبیند لذا درباره روز قیامت مستفسر فیشود و از معانی
 بیهشت و وزخ میپرسد و خداوند ویرا پاسخ میفرماید .
 انسان عرض مینماید لحن آسمانیتر را شنیدم و دانستم
 که اگر هر زره ای را بشکافم در دلش با بی مفتح یابم که مرا
 دعوت مینماید تا بجهان لا یتناهی تودا خل شوم هر چه گشت م
 این در راسته دید مطتصسم که آنرا بازنمایی و درمانده ای

راه راه دهی (شاید بگوی یارنشیند غبار من) .

خداوند جواب میفرماید

بزیر بقمه گرد ون بروی

رقطه خاک در جمار و نبات و حیوان و انسان درست تامل نما
ونقشه کار عمل مرا پیروی کن اگر چنین گردی در خواهی یافت
که در جهان من نظم و نسق وحد ودی وجود دارد و آن این
است هرجوینه ای مراد ره نزه ای متجلی باید در چهار
قدم یعنی : اتصال — نمو — احساس و فکر کاملاً دقیق
شوذرات در جمیع اعضا ر چرخیده اند تا موجودی از نیستی
بوجود آید ولی منتهی مقصد خلقت آنکه آفتاب محبت من ولو
دریومی بسیار بعید تجلی بنماید یعنی روزی رسید که خود م
داستان تقدیر انسان را برای همایین سراییدن در مهدی —
بسایت تمام و کامل انجام گیرد یعنی در هیکه بل خود انسان
آواز من بلند خواهد شد :

" که خود اسم اعظم و همان نقش خاتمی " با آنکه تاریکی
کشنده ای همه جا را فراگرفته وابریلا از هر سمت هوا را تیره
وتارساخته اگر انسان فرستاده مرا درست میدید و میشناخت
بدین روز مبتلانی آمد چه اوست که از اسرار خلقت برای
او حکایتها کند و حکمت علم لدنی را بابناه زمان بیا موزد
و در عهد و عصر اوست که شجره انسانیت بهترین میوه خود
را ببازار آورد هاست عوالم حب من چنان از وجود انسان —

ظاهر گردیده که خالق اوراد روی مشاهد همین ماید لذا به
همت میان بند و باز و گشاگه با آنچه مقدراست در این روزی
بری وازان سمو مقام است که وجود هرشیئو برای توثابت
میشود و از آنجاست که بتائید من خود را به مکتب حقیقت
میگشانی و آنچه ترا تعليم دهم میاموزی تابا مفرز فکور و چشم
بینا و باهر چه قدرت در گمون انسان بودیعت نهاده ام از
پس یک هدف روان گردی و آن هدف یافتن من باشد
و پس در این حالت هر ذره خاک از وجود حضرت لولاک برای
اوحکایتها دارند .

نسائمه که بشتاب در فضای بیکران مینالند و میگذرند در
گوش انسان میگویند : ببین و شنو ندایها طن قلب در
گوش جان تچگونه بنحوی میسراید که من جزئی از خالق تو
هستم خوب ملاحظه کن جمیع اشیاء در سکوت خود
فریاد برآورند از ابرهای درخشنان که آزادانه در آسمانها
پائین و بالا میخرامند ندای حق مسموع است از ستاره‌ها
حتی از گل پاره‌های ارض ضور و اصرافیل حق شنیده میشود
و همه بیک آهنگ گویند خدائی جزمن نبوده و نیست و نخوا
بود دیگر چرا چیز دیگری خلق کنم ای پسرانسان در عالم
غیب خود حب خویشتن را در وجود تویافت و ترا ازاول لا اول
در چهار چوبه خلقت بکمال زیبائی سکن و مأ وائی بخشیدم

وچون درست ملائمه کنی حب موا در هر شکل و قدرتی
بینی از خلال قرون و اعصار و ساعات بیشمار در هر چیزی
حب خود را بتوازن داشته و جمال خویش را بertonmodar -
ساخته ام و یکمه " کن " تکلم کرد متعالم وجود بوجود
آید گهندگر من مشغول و متباهی گردی و فقط مراد وسعت
بداری و طبق اوامر من رفتار کنی تاب آنچه مقدراست نائل
وسرافراز شوی .

انسان میگوید : ای خدای بزرگ تصویر عظیم را که
از خلقت فرمودی ولو آنکه رشحه ای از دریای بیکران است بود
آنقدر جلیل و جمیل است که در آن دیشه آدمی نگنجد تار و
پود تعالیم گذشته را برای فکر مشغول و پر تقلای من
تنیده اند از چیرگی خیال است که روحم ؟ خفغان گرفته
و هر آنچه میگوشد که آزاد گردید بیهود است ز درگاه است ملتمس
که بگذری از خلال ابرها بالا بروم تابزیارت جمال قدیمت
که ورای حجابت پنهان داشته ای نائل گرد هتمام دستگاه
وجود را با همه وسعت و جمال و جلال خود چه فایده ای است
اگر برای من خلق گرده ای و آنرا همیشه در بر ابر من چون
محماشی نگاه داشته ای .

خد اوند میفرماید : شاید کوشش تویی نهایت بوده
حال وقت آن رسیده که رنجها ای جنون آور خود را آرامشی

بخشی شاید تمام وحشت تو از این لست که آغوش مرا هنوز
 بسته می بینی اما اگر نفس را رهانمایی و بذیل مقدس حب
 من متمسک گردی فوراً عشق مرا در انتظارت خواهی دید
 که با شتابی تمام ترا در آغوش خود جای میدهد اگر بانفس
 خویش خوش و شالا مانی هرگز بد وستی من نصیرسو دلمت
 را چنان باقیر هوا آمده و روانت را آنقدر بسرمه سود هامیال
 آلوده ای که حتی نقطه خالی سفیدی در درون تونیمیینم
 که آن را آماج خود ساخته خد نگ مهرم را آنجا بنشانم دست
 از این گوششها بیهوده و صاعی تباور بردار.

انسان عرض مینماید :

ای خداوند من خوب‌آگاهیم
 که ترا د وست دارم و ترا می‌خواهم و یقین میدانم که عطیش
 سوزنده من در گرفرون خواهد نشست مُرْهَنگاً می‌که این شوریده
 سر در پیشگاه خپور تر طالی از من کلمات نوشد غریبی هستم
 نگاز ویرگ که قصد وطن اعلی را در اموازین دل و عمق وجود
 خود را چون حلقه براین در می‌بندم و تن بُرآن می‌گویم و مینالم
 در این شب یلدا دلیل راه کجاست کجاست کام پر عطش
 بین آب گوارای تسکین بخشم ده ای امیر مجلس لا هوتیان
 بیابان پراز دزادن پوشیده از خار مغیلان و خاشاک بلایا
 است دلیل راه کجاست کجاست.

خداداوند پاسخ میفرماید :

ای پسر من اگر داری بیانی سرگردان و گمگشته مانی و
 از تمامی دل و جان از راوی وصول بشنید و کوئی خود نماین چه
 میگنی ؟ آیا در پی بلندی تپه لانی و یا گوهی نمیگردی ؟ آیا
 ولو درختی باشد خود را بد ان نمیرسانی ؟ وازان بالا —
 نمیروی تاز بالای آن درخت آفاق و سیعتری بینی و راهی
 بسوئی یابی ؟ اگر گوه بلندی باشد آیا بر آن بلا نمیشوی ؟
 آیا از گمی وقت میه راسی ویا از خلیدن خار مینالی ؟ از —
 آزد ه شدن دست خسته و فرسوده شدن میرنجی ؟ ابدآ
 بلکه چون مشتاق وصول بمنزل وماوای خود هستی سرگردان
 نمیمانی شبب نمیبینی فرازنمید انى همه طبیای شوق میگویی
 تالمعه ای د ر آفاق بعیده مشاهده نماین که ترا راهنمون —
 گردد . اگر برای رسیدن بخلوتگه راز نیز مشتاقی تراست
 که بسوی قللی شامخه بشتابی یعنی نفوذ مقدسه ای را پیدا
 کنی که پیروی اند رزهای آنان ترازو د ترمکام من اصلی روح و
 اصل سازد ایشانند ساقیان بزم است که ترا قوت جان دهند
 و بد انسوی گه روانت در تکا پوست کشانند .

حجهت مرا در روی زمین پیدا گنند ای شیرین اوست گه
 مردمان را از خواب بیدار و سوی من ره سپار میسازد و از صراط
 مستقیم من گه لمز موباريکتر و از هر تيفي برنده تراست يك يك
 رامیگدرانند آيانگه به پیروی حجهت من مفتخرند بازار گسی

ابدی واصل گردند جذبه نداشان آن چنانست که
هر شیاری چون آنرا شنید خود را از جمیع تعلقات گستته
بد و می پیوند اگر مرد مان زمان گوش بازگنند و متعلماً تدلنشین
ایشان اعتنا ورزند نداشان را از هرندایی شیرین تریابند
و کلامشان را خزاین روح و حقیقت گیرند و محقق استماع یک
کلمه را من بکمزد بآپای شوق و دلی پرازد لا وری صراط
را لگد شته بسوی من و بخانه ابدی خود واصل میگردند.

انسان عرض میگرد :

میبینم که چگونه قلبم غر کلمه ای را

جواب میتوید آیا براستق میتوانم دلیل را شو بیا بهم ؟
آیا ممکن است انسانی را پیدا کنم که با کمال حکمت و درایت
کلمات ترابمن القاء نماید روح من تشنه کلمه است آیا ممکن
است کسی را بیا بهم که همان یک کلمه را در دل بنحوی گوید
آیا چنین شخصی کیست ای خداوند مهریان اگر هست گbast
اگر نشانی اورا بدانم هم اکنون بسوی او می شتابم و مشکلات
حیاتم را زیر پایش میریزم بشتابی بسوی او میروم که بسیار
بیگر من نخواهد رسید آتشکده دل را از آتش عشقش چنان
بر می فروزم که زبانه اش شمه جا را بگیرد ای خداوند
مهریان نام اورا بگو نام بزرگ اورا بگوش جانم القاء کن .

خداؤند جواب میفرماید :

ای قلب جسور

آیا میدانی چه ادعائی کردی و به په شتابون کلماتی چند
رابن پروا ادانمودی آیا گمان میبری بهمین آسانی اورا در
میان مردمان میابن اگر اورا دیدی دل و عقل را ازدست
خواهی داداما بهوش باش شاید چون اورایافتی بتو
گویند او قاتلی بدنام است آیا هنوز قبولش خواهی داشت
شاید اورایتیم ویخانمان و فقیر و قالله داردیدی درب
باره اش چه فکر میکنی؟ شاید روستا زاده یانجاری بی
سوار یتیمی توسری خورد و بیافردی گمنام باشد گه همه
خلق و پرترک گرد و بسنگ تحقیر و نگوش دندان و سرا
شکسته اند دراین هنگام په خواهی اند یشید آیا یقین دار
که ازین زمرة مردمان کسی را بیزگی و رهبری خوبیش بپذیری
ونورحق را در جین زمین ها که گفتم زیارت کنی ویارهیکل
ایشان جلال وجبروت خالق یکتا را مشاهده نمایی واگراو
را شناختی و پذیرفتی چه بسا که فی الحین از تودرخواستی
نماید و انجام آن تورادرزندگی بگریوه ای سخت اند ازد ویا
وظیفه ای برداشت نهند که از شدت گرانی سرت را به
زمین رساند دراین هنگام چه خواهی کرد؟ چه بسا
که تورا فرمان دهد دست از جهان و جهانیان بشوئی شاید از
از تو بخواهد که برای ظطر اواز خود چیزی فدا کنی
بدان که راه وصول بزندگانی جاوید پراست از مهالک

خوب فکر گن آیا تومرد آن هستی که با چشم خود ببینی
 و با گوش خود بشنوی و با تمام توانایی بایستی ویدانی
 گه جمیع جهانیان کمر برخلاف تومحکم گرده وزبان به
 نکوهشست گشوده اند آیا حاضری از آنچه که پدران و —
 اجدادت بعاد ترسو م بتو واگذارده اند دست برد اری
 هرچه که برایت خوانده اند و سروده و نواخته اند و توهنه
 رازبرگردی و دل بهمه آنها خوش داشتی یکمرتبه از همه
 اینها دل برگشی و همه را کار بگذاری تا ازلسان شکرینش —
 کلمات بعد نازنینیش شنیو و سراپرده عزش واصل گردی
 خوب همگر گن در هر عصری گه فرستاده من خود را برمدم
 شناساند و قانون جدید مراعلام فرمود و صفحات پوسیده
 قبل را بالکل از کتابهستی زد و د و نامه جدید مهر و محبت
 گشود مردم با آسانی و پر انیزد یرفتند زیرا نمیدانستند کلمات
 حب من ببروی کاغذ مرقوم نرفته بلکه نقر در سنگها و لون یتغیر
 است زمان در قانون صحبت تاثیر ندارد این عشق و محبت
 کلید همه دلهاست با این کلید است که دلهای مردمان را
 میرایند و ابواب بسته هریک را میگشایند و آنان را بسوی طلکوت
 میگشانند . مبارک است روانی گه کلمات ایشان راشنید و گوش
 بنماییح دلپذیر آنان داد و در زندگی روزانه طبق اند رزها ایشان
 رفت ارکرد .

فرستاد گان من بظاهر آسته و بیاطن گاسته نیستند هرگز نند
 چون جهلای معروف بعلم پکر و غور سخن نمی‌گویند زیرا نادا
 نفوسیگه جملاتی چند از کتب منسوبه بدست آورند و بروز تحويل
 مردم بیچاره دهند و این در ماقبه کلباشندیدن این کلمات در
 ظلمتی که بودند فروتر روند و چون گورانی گردند که کوران دیگر
 را بسما کشی طلبند اما فرستاد گان من در نهایت فروتنی
 کلماتی چند و پند هائی چون قلمار خزان علم الهی باسانهها
 در بند فروخوا نند و جز آنچه من در گوش دل آنان سرايیم
 کلمه دیگری نگويند . هرگز از سفرای من شنیده نشد که جمیع
 خزان علم الهی را بکجا تحويل انسان دادند و از نخستین
 کلمه تا پایان داستان و پراکاملا آگاه فرمودند هرگز مدعی نشدند
 که در گنجینههای غیب دیگر هدایای برای انسان ندارم
 از آنچه ایکه مردمان زمین را يارای آن نیست که تمام پیان را
 از سرتابن بشنوند و ادراك کنند لذا مدرج ا پرده ازوجه —
 حقایق برد اشته میشود . اگر آدمی را پر پوالي بود با
 رسولان من بپرواژ میآمدند تا بمقام بلند اعلائی رسند
 که از حدود فکر و اندیشه شان خارج است و جایگاه صرا
 در جهان عشق از دور مشاهده مینمودند و میدیدند که چگونه
 در هفتاد هزار پیرده از نور نهانم لذا انسانی که دریسی
 یافتن پیامبری است در برآوردن چه آرزوئی میگشده مگر

نه این است که پس از گوشش فراوان در پایان اسفار جان فرسا
 به ظاهر ناتوانی رامی یابند که بوزش اندک نسیمی بلرزو
 در می‌اید . بلی نائی ناتوان و خالی که با نسیمی بلرزو در
 می‌اید ولی همین نای با همه ناتوانی حامل پیام من است
 اینست حقیقت حال فرستاده من اینانند که سخن‌ان
 مراد رگوش نوع انسان می‌خوانند و فرمانهای مرآ بالغ میدارند
 صارک باد روح مقدسی گهبا چشم جان جمال جانان رادر
 این ~~صل~~ هرپنهان عیان مشاهده گرد و سرفان آنان رسید
 ایشانند که از عطر وصال من چنان از شوق بلرزو درآمدند
 که دیگر مهمنی در زندگانی نداسته اند جز آنکه بسوی سر
 چشمہ آب حیات من دوان دوان ادامه طریق دهند برکات
 آصلانی من شامل فردی است که در بحبوحه جهان تاریک
 لمحه‌ای از روز جاودان من زیارت گند واژین مردگان بر
 خیزد و نام مرابزیان راند آنانکه از قبور نفس و هوای برخا
 اند دیگر اسیر سرم عالم خاک نمی‌مانند اینانند که در کمال
 رفاه و آزادی روزگار عمر را بسر آرند و آن دمی که بوصال
 ابدی من فائز گردند جمیع آرزوهای خود را بآورده —
 ببینند و مرعمر وزمانی فرستاده من از من سخن گفته
 در هر دوی آنچه را که انسان لیاقت واستعداد شنیدن
 و پذیرفتن داشته بود علماً شده .

فرستاد کاه من صور اسرافیل من هستند گه بقوت عالم بالا
 عالمیان راند ازده میفرمایند برخیزید و آزاد شوید پیغمبران
 الهمی جمیع خاکیان راند امیرمایند ولکن معدودی از —
 مرد مانند گه ناله مرامیشنوند وزمین جدید و آسمان جدید
 را در ریابرچشم باطن بین خویش گسترده میباشد و چون —
 بدید ارچنین بساطی مفتخر و متباهی شدند ریگر از هیچ
 امری خوف ندارند لنگرسفینه هستی خویش را گه در کل
 ولای تعلقات ارضی فرورفته بقوت الهمی برون آرند و سه
 کمال صهارت دراقیانوس بیکران مستقی دریسن من روان
 گردند اینانند گه من مستقی آور روحانی از چرخشت زمین
 بد رآرند و از خون دل شرابی سارند گه مخصوص لبهای عشا
 من است اینانند گه پشت بهمه کس و همه چیز نموده و خو
 را اسیر زنجیر محبت من ساخته اند اگسیر الهمی روح آنان
 را تعدیل و مس زندگی زمینی آنان را به زر ناب حیات ملکوتی
 تبدیل گرده زندگی را چون شهنازی من در دست گرفته در
 محضر استاد نشسته آنگونه گه وی تعلیم میدهد شهنازی
 حیات مرامینوازند دیگرا ز آن نی ناله ای و نفیری جز سسروود
 عشق و محبت حضرت دوست نیاید و چون ایشان با هنگ الهمی
 مانوسند و کلمات دلنشین حق را زیر ارند همینکه شهنازی
 را بر لب گذارد هبا هنگ الهمی دمساز و هم آهنگ شوند و آنقدر

کلمات مرابسرا یند تاجمیع آهنگها یکی گردد . اینان
 فرشته گان من انند که بخد مت من مشغولند و چون ساعت
 ظهر فرار سود سوار برابر شده با ایشان از آسمان بزمیمن
 فرود میایم و بر عرش خود که قلب مومن است جایگزین میگردم و
 بلی آن نور ال نوار و رای ابرهای تیره عیاکل بشری مستور
 است اینانند که پر پنهانی سلطنت الهی را بر اعلی قلل نصب
 مینطا یند و اینانند که بانسائم صبح گاهی پیام محبت مرابس مع
 خانیان میرسانند انسان بمن نیازمند است لذا من اور ابکار
 میگیرم و در هیکل اوست که جواهر حکمت خود را بود یعنی
 میگذر ارم و آنچه شایسته شلن و مقام اوست بموی عالم گلعت
 شستی را که مز به جواهر دری است بر قامت او کامل ورسا
 د و ختم لذاب را انسان است که این ردای شریف را که دامنش
 را بمروارید های احکام و حکم خود پرساخته ام محفوظ بدارد
 و جواهر خود را نزد خوکها نریزد .

انسان خزانه من است و این مروارید اهله از آن من است .
 این خلعت تشریف انقطاع است که با جواهر مخصوص -
 خزانه غیبی خود زینت بخشیده ام و آنکه با چشم نهای
 سور و سرور من دعوت شده اند این ردادر بر نمایند و در
 آن محضر حاضر آیند . قلوبیکه قرنها در گل لای عالیم
 خاک فرورفتند بایستی خود را از شوائب ننگ این عالم تنگ

پاک و پیرنگ سازند . انگشت های خود خواهی خود را از نگ
حنای روزگار در آورده رشته های را که آنقدر در نزد شان —
عزیز است یک یک بگسلندند .

وچون از رحم این جهان پرنگ و ننگ غلاصی یابند دیگر این
حجره تاریک و تنگ ایشان را نوائی نبخشد آنوقت است که
در میابند قسمتی از روح خودم را بآنها سپرد هامتا مرادر
نقشه گلی خلقت پشتیبان باشند و حکام طکوت من نفوسی —
بستند که مالک قلبًا جیداً حناً منیراً میباشند
اینانند که روز و شب در نزد من حاضر و حول عرشم در —
طوفان

انسان عرض مینمایند : ای خدای من منز من انبه شته

از گرد و خاک تیره و تاراست چگونه با این ابرهای سیاه خ
خورشید حقیقت را امدا آن باشد که از سراچه دل بالا آید
لذا رخصت میطلبم که باز پرسم شاید برگات است شامل گردد
وزنگ از دل زد و ده شود .

پرسشها مانند سیل از هرسوی جاری شوند سراچه دل را
فرآگیرند و سد حیا را بشکند و این است که برودت شک و
ریب و خیال چنان هجوم آرند که حرارت دل را بیفسند این
شکوک بال و پر غ دل را بگل ولا زمین آلو ده و بسته ووی را

از پرواز نومید و محروم میدارند . اما من میگوشم که یک یک را
 از بین ببرم تاشاید نور جمال ترابچشم سر و سر زیارت کنم
 میدانم که این دل سرد و سنگین را آنی بخود واگذارم
 ترا فراموش نماید و بنورز گرت کاشانه خود را روشن نسازد —
 بیش از بیش شگسته میشود حال درین آن راهنمائی که
 فرمودی هستم از شوق دید ارش مدتها است در راز و نیازم
 و سمه چیز را در رسپیل او ترک خواهم گفت هفت دریا را نوشیدم
 و هنوز لبهای من خشک مانده سینه ام از شوق استماع آهنگ
 پریز به اش چنان پرتب و تاب گشته که نزد یک است از هم
 شگافته شود و با وجود این هنوز تشننه گم تشننه با این
 فقر و تنگستی آرزوی دریافت خزانی ترا دارم ای خدا
 شهریان آنچه داری بنما و برکات را بمن فرو ریز . ای —
 خدا من جز من گه رامیخواهی گه روپتو آرد نادان و ناتوان

بگدائی بد رخانه شاه امده ام

شد اوند پایسخ میفرماید : اندیشه آن نما که شخصی

راد اخل حجره ای تاریک گند ووی را بکویند که مائده ای
 رندین برایش گسترده اند چون فضای غرفه را تاریکی فرا
 گرفته است خوب فکر گن چه مقدار ترس و پرا از هرسوی احاطه

(۶۹)

نماید در آن ظلمت دیجور همه اش با خود میگوید شاید
دشمنی لوح حباب شب پنهان است قدم بر میدارد جلو
میرود ولی در هر قدم میترسد گهیز مین بیفتند از ترین درست
جلو نمیرود . دستها را بدرو دیوار میمالد با مید آنکه گلید
چرافی را بیابد و آنرا بچرخاند تاروش نائی تمام اطاق را
بگیرد البته با آمدن نور ترسهای وی از بین میرود .
انوار من از قلل کوههای مقدس برجهان تابیده و سراپای
تور اروشن ساخته پس ای فرزند من بگوش تابهای تیره
را از آفاق قلب زائل سازی .

ملایعه کن که با برآمدن آفتاب خیمه ظلمت شب چگونه پیشیده
میشود با کمال سرور اسرار را برایت بیان میدارم وازنها نخوا
 وجود آنچه میسر است نشانت میدهم ترا پر و بال میبخشم تادر
 آسمان ایمان وايقان بپرواز آئی .

انسان عرض میگزد : شنیدم که فرمودی مبارگند

ارواحی که از بین مردگان برخیزند و بوصال خالق خود نائل
 گردند ولی خوانده ام که این فقط در روز قیامت واقع گردد
 این مسئله ظلمت شده است که در آسمان اندیشه هم
 پدید آمده از درگاه است ملتمس که بگرم عصیم فضای دل را
 روشن فرمائی .

خند اوند جواب میفرماید :

اگر خوب بنگری هر روز

قیامت است ولی روزی آید که من خود برگرسی داوری —
نشینم و درین مردگان آنانی را که دارای بصیرت واستعداد
دیدار هستند نزد خود خوانماین نقوص مردمانی هستند
که زمام نفس و هوا را ساخت میگیرند و درمن گشته میشوند آیا
خوانده او آنانکه در خدا مرده اند بلقای اوفایز میشوند
این‌اند کسانی‌که نه هراسی دارند و نه خوفی زیرا به همچو
اینکه من در نقطه وزمانی و میکلی ظاهر گنم مرا خواهند
شناسن و رسول را به رسم و رسم از رطبه طایفه ای باشد
میشناستند و بدون اعتناء بلباس ظاهر واصل و نسبت و رتبه
و منصب با و میگرند ایشانند که صاهر یا الهی خلصنا من
بهرالاسم و شده حق را زانوار وجهش میشناستند چشم
دل بازدارند و لبرآسمانی را بخودش می‌ستایند آن شمس
بن ابراز خزانی غیب خود انواع برکات و عنایات بر عالمیان
فرو ریزد و ن اوند ابلند گند اینان بآهنگ جان‌فزاش آشنا
می‌شند به رنامی که خوانی سر برآرد و چون محبوب خود را
زیارت کردند ، از تعابیر نفسانی و تفاسیر پسری بالمره بیزاری
جویند قلوبشان فقط در ریاض ایقان آرامی گیرد آواز دوست
رامیشناستند و بسوی آشیانه اش پرواز مینمایند از جمیع

امتحانات من سخت ترا آن است که بقضاؤت نشینم و مرد مان
 را وارد رنمایم که هر یک خویشتن را جستجو کند و بسوی تقدیر
 خود برآند تا آنکه از فرستاده من بیزاری جویند از من
 دو رند د ور ترگردند و من آنانرا جزء کسانی هم دانم که ازاول
 لا اول منکر جمیع انبیاء و اولیاء بوده اند ولی هستند کسانی که
 از خلال حجبات تو در توجه بر روی آئینه تابناک فرستاده من
 افتاده به شاهده جمال حقیقت ایشان نائل میگردند
 و از نفس رحمانی او بده نفثات روح القدس زنده میشوند و جمال
 محبوب را می بینند اورا من بینند ازاوی پیروی میگنند فرمان اورا
 فرمانبردارند اینانند که مرا وحی مرا یافته اند و به ارض موعد
 من بکمال راحتی راه میباشند . این مرغان بهشتی ندادی
 آسمانی مرا میشنوند و آهنگ مرا شناخته فوری از بستر خاک
 برمیغیرند و پر و بال میگشایند و بسوی صاحب صوت و صیت
 میشتابند و دیگر دریند آشیانه های خاکی خود نخواهند
 بود زیرا بر اعلی اغصان طویلی بهشت لانه و آشیانه دارند
 و با من زیست مینمایند در نسائم فضل من به پرواز آینند
 و به نعمات من میخوانند و مرغان دست آموز چهستان منند
 در انوار سا طعه خورشید جمال بهرسوی میرونند و گرد و خاک
 عالم خاک را از پر و بال طلائی خود فروریزند تا پرتوی —
 افزون گیرند اماملا حظه در حال پر ملال مرگان خاکی

بنما به جیک جیک مستانه بی معنی خود سرورن---
وچون هنگام پرواز رسید بخیال خامی خویشتن را بگمل
ولای این زمین می آلایند واژکثافت خاک ناپاک رانه های
آلوده میریا بایند و روزگاری نکبت بار میگذرانند .

اینان کجا توانند که غصه قدرت من نمایند و در آن روز -
رهیب خونشان بپای خود شان است اینانند که در پستی و
غورو خود روز اول بهم رابهشب تارتبدیل مینمایند و سا
نهایت بی باگی و سو شرمی میگوشند که انوار خورشید
جهانتاب را به لمبهای ظنون بپوشانند و جهان را زتابیر
نفسانیه پرسازند ولی با این پاهای لنگ چوپین کجا با تیر
پرانی چون برق گستاخی صابت داشته باشند بانالهای
زشت خود بامداد ظهور را پر میسازند و چون از آن
بپرسند که چه میگنند گویند از بیشترت و وزن خ گوئیم .

انسان عرضی مینماید :

بمشت و وزن توای خدا ای من
اگر بد ام که برای کشف معانی این دو کلمه قدر من در
تقلای و گوشش بوده ام چقدر مفرز من با حسرت به آن دو کلمه
نگریسته و برای کشف حقایق و رموزشان گوشیده است هرچه
گوشیدم مرا حاصلی بار نیامد خداوندان حیات گفتگو
از راههای زرین و دروازه های پراز مروارید گرده فرموده اند
که فقط قدیسین از آنجاها گذشته بدیار ابدیت رسیده

در قصور عالیه اش مسکن و ماوای گیرند اما از گودالهای
آتش زا و شعله های که زبانه اش هر روز افزون میگردند نیز
گفته اند و فرموده اند که زبانه این آتش آنی فرونشته دائما
خود را به درودیوار میمالد و هل من مزید میگوید .
آن بجاست که دیوانگان غرور و خود سران بی شعور تقدیسر
نهایی خود را میباید ایشانند که با نهایت جمالت سرمايه
حیات را بازالتی از دست داده اند و به شهوت و راثت خاگی
بر عشق تفاخر ورزیده اند .

در گودگی روقت از این امراند یشه میگرد م سراسر روح منجمد
میگردید و از این وحشت روز افزون لغتی مرا آسایشی نمیگردید
ای خدای شهربان محبت فرماواز اسرار جحیم و نعیم مرا خبر
فرماد .

خندانند میفرماید :
ای عاشق پرسان گاش
میدانستی ویا اقلابه ذره ای از عالم لا یتناهی محبت من
بی میبودی این گفته ها از من نبیست و تراهم چنین پرسشی
را لزومی نهولی لیندا درست بدان که هر وقت به لقای من
رسیدی در اصل جنت واردی و چون از من جدا شوی جوئی در
قدر جحیم جاد اری . بتومیگوییم که این شکوه و ترسهای —
گذرنده را بکاری اند ازی این است فرمان بتو اطاعتمن

کن آیاگمان میبری عاشق حقیقی هنگامی که مرا میطلبد
 برای دریافت بگش ازسا سخت من است و یا از روی بیم از —
 تقدیر نامعلوم سرفرمانبرداری دارد هرگز چنین تصور
 خطای بدل راه مده عاشقان حقیقی را فقط یک ترشی است
 و آن اینست که مباراً زد رک حضور من ممنوع وازنزد یا کی
 بسوی من محروم گردند وایشان را فقط یک امید است و آن
 اینست که دامان مرابگیرند و برچشم گذارند و آنرا بیوسند
 تا از عطر دامن سرمست و مخمور گردند و برای نیل بدین
 آرزو آماده هر فد اکاری و قربانی میباشد تا طهارت و تقدیس
 ذیل محبوب دائمًا ابداً سرمداً محفوظ بماند .
 آنچه از آتش جحیم شنیده ای کجا بادری از سراپرده انس
 من مقایسه نگردد و آنچه از مسرات تعییم برایت گفته اند
 بالبخند رضایتی که بعاقاب نمیزتم کی برابری نمایند
 چه خوشی برتر و بالاتر از دست توازش است که برسود وشن
 پارانم گشم اینان همراهان منند وازاول لا اول در جستجو
 من بوده اند ولی فقط برای حب من برای دوستی من
 برای عشق من فقط برای همین است و میسرموزی که
 فرستاد گاه من بکاربرده اند انسانهای غافل آن عبارات
 شیرین را بتعابیر نفسانی خود آلوده سازند و این خود نشان
 میدهد که دوری از من چه برسرانسان میاورد گلمه ای نیست

وعباراتی یافت نمیشود که ذروه مقصود بیان گردد.
 البته در درجه بد ویت انسان قصص و روايات موجوده را میگرفته
 و برای تربیت نوع انسان بگارمیزدند از خالل گلمات ظاهره
 و د استانهاییکه سرزبانهای مردم بوده است سفرای من
 میگوشیدند معانی بدیعه ابدیه راشح و بسط دهند و در
 سطح فهم و ادراک بشر آرند لذا هر وقت که بدینگونه روایا
 میرسی بدقت بخوان و دعاگن گه معانی اصلیه هر یک بر قلب تو
 تو وارد شود و مقاصد عالیه هرگذام را کاملا ادراک نمایی
 برای وصول بدین مقصود اعلی جمیع تعابیر و تفاسیر انسانی
 را در و بزیر.

پیغیران من سرودهای آسمانی را به گوش ناشنوا انسان
 خوانده اند حقایق عالیه سمایویه را با لک گهر بساز
 خالص خود بنحوی نگاشته که حق کوران از خواندن عاجز
 نمانند اما انسان بجهول ظلوم این کتب آسمانی را میخواند
 و این سرودهای صحت را میسراید و جمیع را زتار و پود افکار
 و ایشیه و اندیشه های کوتاه خود گذراند که ورته او دشمنیها
 بسازیاورد این انسان آیات مرا با چشم خود نمیخواند بلکه
 از زرای شیشه های رنگی گلمات و سطوار مرا مینگرد لذا در هر
 صفحه ای نمایش درون ذات خود را مشاهده مینماید و همانرا
 برون میریند. از گوزه همان برون تراوید که در اوست —

وحال آنکه از این آهنگهای الهی را بالحان مقدسین
بخوانند در آسمانها بپرواز آیند و در
حین پرواز بستاره های بیشم اروع عالم زیبائی حضرت پروردگار
چشم اند از ند و لذت برند پروریال قوی باس ان بخشیده ام
تابه پرواز آید ولی اسفاقه فقط در نزد یک عالم خاک جست
و خیز میگند و بزودی فرو آمد آشیانه خاکی خود را در بغل
میگیرد و به پوستش خاک پست دلخوش و مسرور است آخر
ای انسان من ترا مدیده ای بس گران بهداده ام و این ازمغان
عایم چیز دیگری جز پرستیدن جمال و کمال نیست اما ثوابی ا
انسان در این پشمان زیبا بین وزیبا پرست غباری از شهوت
ریغته ای و در روان خویش پرده ها را ز آزتیده ای این
است که دست ازیستی خاک پرستی و خاک دوستی بسو
نمید اری .

اگر بد این عالم لا یتنا هی مرافقه جمال و کمالی است و تو
میتوانی با همین چشمانست بر همه آنها بنگری ولی چه
میتوانی کرد که آئینه دلت نه چنان بزنگار شهوت و خود گامی
از جلا افتاده که دیگر جز پستی و خاک چیز دیگری ترا
شاد نسازد . سایه های نابود را زینت لانه فانی خود —
ساخته ای و زور ای شیشه های تیره رنگ بدون چشم بر هم
زدن برخورشید پر جلال و حشمت پیغمبران من مینگری و —

ی

ومیخواهی با همها این بند وستهایت بجهان خاک و آلو دگیها
نایاک و گرفتاریت در هزاران بلا آنانرا بشناسی اینست که
بمحض ظهور چنین خورشید باعظامت و جلالی آن را منکر گردی
و در آن دیشه آن افتی که با اگل ولای خیالات خود روی خورشید
عال مقاب را پوشانی .

توازج طه همان نفوس واهیه ای هستی که خون پشه ای رادر
موقع نماز بر لباس خود نمیخواست ولی خون حسین را بکمال
راحتی و سرور و فخر میریخت (۱) و با این عمل ناقابل جز
آنکه وان خود رادر زیر شکنجه ها زیاره ارد هند گاری دیگر
نمیکنند بازمیگویی هزار بار خواهیم گفت که من جهانرا بسر
اسام عشق و محبت خلق گرد هامونج داده ام تا چشم ها باز شود
وارسبیل در بسوی من آیند .

اگر جهان سراسر سرور بود و آنچه آدم میخواست میداشت
و در راههای وسیع قدم بر میداشت و هر راههای وسیع

۱- در اصل انگلیس اشاره ایست با نجیل مقدس که مسیحیان
بسیار آشنائی کامل فوراً ملتافت میگردند مترجم برای خوانندگان
شرق این جمله را بکار برده و اشاره است هنگامیکه حضرت
امام زین العابدین بیمار علیه السلام التحقیق والثناء با سارت وارد
شام پرآلام گردیدند بسیاری از مردمان بزیارت آن جمال مبین
شتافته و برخی از محضر مقدسش سئوالهای نمودند از جمله

شخصی سئوال کرد که اگرخون پشه ای برلباس باشد
نماز گزار را چه باید از طرز تکم وی حضرت دانستند که
ازین النهرين واژحوالی ارض طف است ازوی مستفسر شد
که آیا در موقع قتل حضرت امام حسین علیه التحیة والسلام
در آن ارض بوده یا خیر عرض کرد که بلی در آن محل اقام
داشته . حضرت ازوی نهایت تاثر و شکنجه روح روی آسمان
فرموده بدین بیان احلى ناطق شدند :

سبحان الله يقتلون الحسين ويسئلون عن دم البصوته
يعنى دم مطهر حسین را برایگان ویراحتی دل و وجودا ن
میریزند وازدم پشه ای برلباس میپرسند .

چهبود شیرین ویاهمه بود اگرآنی اورا زاین راه وسیع
که در آن قد مش میلغزد برآه باریک خود بخوانمایمن
انسان بیچاره عمل مرا خشم و غضب مینامد . آخر درست
فکر نمایید اگر گوسفندی از گله خود در افتاد و مرا من
که ازین آن گمشده میروم ویسوی لگه اش میرانم آیا این کرد
مرا شما غصب مینامید ؟ آیا هنگامی که گوسفندان متفرق
راند میکنم و آنان لحن محبت مرا شناخته بسیم میشتابند
ودور من جمع میگردند و من با چوب دستی خود همه را —
بسوی آرصلگاهی میرانم و آنانرا با پای خسته بمتعی سبز—
چون بهشت برین میکشانم و برو خانه ای مطواز آب شیرین

مید وانم آیا این راخشم مینامند ؟ اگر هر نقطه از
 خاک را مطواز سرور و بهجت سازم واژه رجهت وسائل —
 مادی مهیا باشد بطوری غفلت انسان را فرامیگیرد که دیگر
 ابداً اندیشه‌ای از خالق خود نمینماید پس آیا بکمال —
 سرور تحمل رنج نمینماید که بیار محبوب خود باشی
 بار دیگر صیگویم که ای پسر من اگر از عالم سریع و بهجت و آرا
 گه من برای تو درجه‌انهای دیگر مقدار کرده ام خبرداشتی
 واگر آنی باهندگ دلنوواز کلام من گوش فرامیدادی هرگز اصر
 دیگری را برای خود نمیخواستی و ضیف‌میدی که روزگار حیات
 خوابهایی است که بنها یست شتاب میگذرند و کاش میفهاید
 که مبارک است نفسی که این خوابهای را بآتش محبت و روشن
 و بولای من شیرین میدانست .

انسان میپرسند

كلمات دلنشیست ای خدای

من ترسهای مرا از صفحه دل زد و با وجود این آثار
 باقیه سالیان دراز که بخيال و هوی گذرانده ام هنوز آفاق
 افکار مراتیره میدارند و صراحت قلب را که جایگاه ابدی
 آتش حب تست افسرده و مضمود میبینم . این جهان چون
 غولی خون آشام تشننه و وحشی برذره وجود من چیره گشته
 و در این بستگی و گرفتاری و سختی دریند رزق یوصن نیزه است
 که قدر قناعت و رزم لازمه اش آنست که تن را بگاری جان‌فرسا .

بزنهنا براین چگونه روح مشتاق من و قلب داغدارم فقط ر
فقط در فکر و آنداشته تو باشند زنجیرهای زمین را می‌بینی که
وجود نبود مرآباهم مهستی و ناچیزیش چگونه برخاک —
پس بانده اند نوای جانفزایت می‌فرماید که از قبر نفس رهائی
یابم و در آستانه سرور تو پرواز آیم با شمه این بند و سـ
رسنـهـای متین وغل وزنجـیرـهـای پـولاـدـین چـگـونـهـ مـیـتوـانـمـ
جدـاـگـردـمـ وـسـرفـراـزـسـمـوـاتـ عـلـایـ رـضـایـتـ بـپـرواـزـ آـیـمـ

خـداـونـدـ پـلـسـخـ مـیـفـرـمـایـدـ :

اند کی بخود آی و بین که جهانرا بدین جلال و خرمی
آفریده ام و سرسوی امطار صحبت خود را ریخته اما زاین
زیباتر و باشکوه تر نمی‌شود آیا هرگز در حال نرگس‌های صحرا
ومرغان هوا اندیشه کرده ای آیانرگس‌هاد رمدت روز و شب
می‌روند و می‌ایند مید وند و می دروند . ؟ ابدا چنین نیست
بکمال آزادگی در پیشست من است اده نیازمند هیچ نیستند
چگونه آنقدر بخود جسارت داره ای که اینگونه فکر نگئی ؟
در جهان خلقت جائی که نرگسها دردشت ود من و مرغان
در هوا و چمن نیازمند رنج و طلب نیستند آنوقت اصل و مقصد
وجود یعنی انسانرا از خوان بی گران نعم و آلای خسود
برون گذارد و وی را بصرف طلبونیازمندی رنجور زحمتگش
و بیچاره اش ساخته ام ؟ آیا عواطف خداوندی من که

(۸۱)

شامل جمیع است ؟ و رادر بر نصیگیر ؟ آیا من که رازق
عالی هستم هستم اورا از رزق یومی محروم و من—وع
میدارم و در جمیع مخلوقات فقط اورا سرگردان بی سر
وسامان مستمند و پریشان میخواهم . اینرا بدان که
قدر و مقام انسان را آنچنان ارجمند گرفته ام که ویرا برتر
از جهان هستی دانسته ام منزلتش آفتنقد ر عظیم و بلند
است که حتی خودش برفعت آن پی نمیرد تا انسان
چشم خود را بزیر این ابرهای تیره جهان خاک دوخته
محال است به عظمت تقدیر خودش بی برد انسان نمیداند
که روانش نیز نیازمند غذائی است که باراشتن آن غذا
مرگ هرگز بر آن چیره نصیگرد تمام مخلوقات نیازمند یهای
خود رادر جهان پهناور من میباشد و از آفتاب و ماه و
ستارگان سهم خود را می برنند اما انسان که در هیکل او
جوهر ابدیت را بودیعت گذارد ام و از روح خود را روی
دمیده ام هرگز راحتی و امان نجوید مگر وقتیکه سرش را بر
سینه خالق خود گذارد و در آغوش او الی الا بد بیارامد .

ساعات سوم

بـحـث

=====

انسان از مسئله درد و رنج و ترس و فقر و تنگ ستی مینالد

خداوند به او میفهماند که اگر انسان کار را بر مبنای
 عبادت گذارد کار محترم و موخر گرد و صنعت به جایگاه
 بلندی نشیند انسان از اینکه تنها کار میکند میترسد که
 مباراً روزی زیر دست و پای خود خواهان بالمره از بین
 بروند لذا دست خالق یکتا پرده نظم بدینعی در برابر
 چشم وی میگستراند و میفهماند که این نظم ضروری زمان
 است و خدمتکاران آستان رحمن در سراسر جهان باید
 گذاری این بنیان رفیع تمامی عمر و سرمایه و طاقت خود را
 صرف مینمایند انسان میگوید اینهم یکی از خوابهای خوشی
 است که برای مردمان تیره روز دیده شده زیرا از کاخ
 منیع آرزوها اثری در جهان نمیبیند خداوند ویرا اطمینان
 میبخشد که چون حق سبحانه و تعالی به کلمه (کن)
 ناطق گشته لذا ابرو باد و ه و خورشید و فلك همه مطیع
 و منقاد شوند بعد از ادائی کلمه کن قطعاً "فیکون ظاهر
 میگردد و نیز وی را گوشزد مینماید که هر کس جانب صلح
 و سلام را گیرد از خدمتگذاران آستان خدا است محدودی
 از نفوس مقدسه را که قائدین لشگر حیاتند بخدمت بر
 میگزیند و فتح و ظفر نهائی را نصیب آنان میدارد رفته
 رفته انسان بخلعت ایمان مزین میشود و حیات خود را -
 وقف تحقیق مینماید که دلیل راه جوید و وی را مطیع و

منقاد گردد و حق سبحانه و تعالی اورا بوعده تائید و
توفيق دلخوش و مطمئن میسازد .

انسان عرض مینماید : ای خدای مهربان کلمات

دلنشیست روح را آرامشی بخشیده که هرگز آنرا در جای
دیگر نمییافتم ولی هنوز ترا از فهم و درایت خود بسی دور
میبینم و چون باطراف خود مینگرم مشاهده مینمایم که خلق
در جهد و کوشش و تکاپوی مستمرند ولی هرچه میکنند برای
برآوردن هوای نفسانی و خواهشها دل است .

هوای نفس را بر هر امر دیگری برتری و بالاتری میبخشدند
من نیز این سرور و نیازمندی را احساس میکنم آرزوی —
زندگانی مطواز لذات مادی را در دل میپسوردانم جهانی
در جهد و کوشش است که آتش این هوسها افروخته
گردد و دیده میشود که افراد بشر بدون اراده خودشان
در این محرکه حیات افتاده اند .

خداوند جواب میفرماید : غذای روح انسان فقط —

از سرچشمه خدمت است که با تعلق و نعمش انجام
میدهد ملاحظه در جهان طبیعت نما و مظاهراً یعنی
خدمت بی پیرایه را بچشم خود ببین کسیکه از این آب
حیات ننوشد بملکوت من راه نیابد خورشید را بنگر آیا

هرگز از تو درخواست شکر و ستایش و یا مود و نیلیشست
 کرده و یا آنکه رایگان و بدون اعتنا به هیچ اجر و مزدی
 در مدار خدمت خود مستقر و مستمر است روزها را برای
 ما می‌ورد و شبها را میبرد از خورشید بدان جلال و
 جبروت گذشته گیاههای هرگوشه و گنارا بنگره چگونه
 با کمال فروتنی خود را زیر پای تو اند ازند تا توده خاک
 سیاه بفرش زمردین زینت گیرد فقط انسان سرکش است
 که سراز نقشه من می‌پیچد و بمحض آنکه گامی در راه خدمت
 بر میدارد توقع اجر و مزد و ستایش دارد هنگامیکه حقایق
 موجودات در ملکوت من زنده میگردند و توقع آن دارند
 که انسان دامن خود را با لودگیهای جهان پر آلایش
 نیا لاید ولی او بی اعتنا میماند و در این هنگام است
 که فقط ناتوانان و بینوایان وارث طلکوت گردند و سر
 الذین استضعفو — ظاهر شود .

انسان عرض میکند : اگر فروتنی آغاز نمایم و —
 خاکساری را شیوه زندگی خود سازم زیر دست و پای
 دیگران خلو مثلاشی خواهم شد رفع من تشنہ بندگی
 و خدمت است ولی میخواهم فقط بنده آستان تو گردم اما
 چگونه ایند و را باهم وفق دهم یعنی منکه آرزوی بندگی
 درگاهت دارم و زندانی این جهان تیره هستم چگونه

به هرد و موفق شوم ای فریاد رس بفریاد من هرس و مرا هارزوی
دیرین خود برسان شاید روزی از زنجیرهای این جهان
پر رنج آزاد گردم .

خداآند پاسخ میفرماید : افلاک سموات و ذرات

نادیدنی جهان هستی کل در ظل یک ناموس کلی زیست
مینمایند کل در حرکت و تقدا هستند این ثوابت و سیارات
که از ابدیت در مدارهای خود در حرکت و تکاپوی دائم
هستند هرگز زبان به شگوه و شکایت نگشایند با کمال کبیریائی
که دارند هرگز در انجام وظایف آسمانی خود رخوت نجویند
فراموشی نیاورند و تهاون نورزنند محال است ولو برای
لمحه ای شانه از زیر بار خالی دارند در کار مداوم و در
خدمت بی حد و حصر خود بکمال اطاعت و برد باری همواره
پایدار مانده اند . ملاحظه در ذره نماید آن ذره را
 بشکاف جهانی در نهانش بینی جهانی در ذره ای پنهان
است آیا از این حقیقت عجیب چشمهاست بحیرت باز
نمیمانند ؟ و چون بدقت در آن بنگری همان نظم و نسق
سموات علی را در این ذره خاکی نیز مشاهده کنی چندانکه
مراکزی دارند و ذراتی در حول ذرات دائم "ابدا سرمدا"
در گردش بی پایانی آن اعمال مدھشه را بدون ادنی
قیل و قال و سستی انجام میدهند حتی ذرات در اعمال

شاقه خود مدام و مستمرند تاجهان خلقت پایدار بماند
 افلاک از ذرات تا خورشید قانون کلی را پیروی مینمایند
 و تنها انسان است که در کار خود کام خود را میجویند
 برای اینکه شاید بحال پشمیمانی و توهیه بازگرد و پر ضد
 این گناه بزرک که بر خلاف جهان محبت مینماید او را
 با شلاق گناه و نازیانه فقر و سختی بسوی خود میخوانم
 باشد که آتش حسرت و درد و پیرا عقل عطا کند از مراحل
 مختلفه حیات خاکی بگذرد و کاررا وسیله شناسائی من
 قرار دهد جهانی در برابر این شورش حیرت زا انگشت
 تحریر بدندان گزیده اند فضل من اینست که انسان نیز
 بترسد و از آثار خشم من بهراسد و بدامن خشیة الله
 آویزد تا بیں بحقایق جمیع اسرار برد .

آیا یکی از پسران مرا که در روزگار های گذشته برای -
 راهنمایی آدمی فرستادم نشنیده ای که فرمود چون
 خدای من در آسمانها دائماً بکار مشغول است لذامن
 نیز بایستی در عالم خاک بکار و خدمت مشغول باشم این
 فرزند من هرگز خدمت خود را نفو و خت زحمت کشید
 مراتت دید و سختیهای زیاد تحمل نمود ولی ابداً در
 اندیشه خود نبود او هم چون دیگر عشاقد من لا جزا و
 لا شکورا" بیند کی پرداخت و سرانجام زیان به نکوهش

گشوده فرمود دنیائی که پر از آز گشته دوستی خدارا از
دست میدهد ولی اودر برابر این سختیها شروتی اند و خت
که گنجهای جهان با آن برابری نمیگرد انسان خوب است
چشم بگشاید و به حقایق اشیاء بی برد و بگنه هر حادثهای
توجه تام داشته باشد و به بینند که چگونه روز را شب
میاورد و ساعات و دقایق عمر را تحمل هرگونه رنجی مینماید
تا برگرد آوردن شروت مادری موفق و ممتاز باشد با همه
اینها موقع عشق و محبت من و حکمت و ستایش من نیز میباشد .
بین ای انسان من خالق زر هستم ولی من بتو میگویم ازان
دوری جوی در تمام قرون گوشیدند تا آنرا بدست آورند
ولی تا بحال به جمال حقیقی آن بی نبرند امروز اینرا
بدان که انسان با آتش پاکی زر را آزمایش مینماید و با
آتش غل و غشرا از زر میگیرد ولی همین زر است که در
تقدیر آدم نقشی بس عجیب داشته و دارد .

همین طلا را که انسان اینقدر دوست داشت و برای بدست
آوردن آن گوشید مشقات باور نگردند تحمل کرد و آنرا
از همه مواهی زمین برتر و بالاتر دانست و هرگونه تمنای
دل و خواهشی روان را با آن تغذیه کرد ولی منکه خالق
زر هستم با و میگویم در این جهان مطواز آشوب
شهوت قلب انسان را در این آتش میاز مایم و بان این

عمل میخواهم مردمان روی زمین بدانند و بفهمند و بخود آیند که آیا مراد وست دارند یا زیرا داستان زاین است اگر ازاین داستان انسان درس خود را خوب آموخته نیازمنهای خود را برآورده میبینند و چون این درس را آموزد آرامش خاطر حاصل میکند و این آرامی بذرخیات جاود انسی او خواهد بود بدین معنی که در این جهان تیستو اساس مینهند که سبب تیستی بی پایان گردد و نه آنکه ناگهان غزان عمر رسیده بد ورنما زندگانی مینگرد و میبیند که سر روزگاری مملو از جنگها وجد الهابرای برآوردن شهوات گذرانده است.

روانیکه مراد اراست همه را را خواهد بود و چون ازانوار تجلی من تاریک شد هیچ ندارد والی الابد بگذائی بینواخواهد ماند . پر انسان این فضل بی پایان را روزگاری گذران و - زندگانی پنج وجهانی بی معنی نام میگذارد

انسان میپرسد :

ای خدای مهریان ترا در

بحبوحه مشقات یا بیم وبالعجب چگونه این امر ممکن است چون شنیده ام که کار متعابادت مقرر فرمودی از شادی قلبم درسینه نمیگنجد و همینکه فکر میکنم که کار دیگر عرق جبین و ریختن و جان کندن در زیر شلاق جور و ترس نیست آنرا چون تاجی گرانبهای برسربینوای خود مینهم .

خداوند جواب میفرماید :

هر عطی که برای خاطر
من و در راه محبت من انجام شود بس شیرین و بینهایت
محبوب و دلنشیں است آیا سزاوار است که انسان با این قدر
و منزلت خود را از چنین هدیه آسمانی محروم دارد و بار دیگر
میگوییم که ای مرد مان روی زمین شراب وحدت رافق ط
در ساغر بندگی خواهد نوشید اگر مراود وستی مرا خواهد بید
ش رچه مهر و محبت دارد نثار همه روی زمین گذید و اگر غنای
حقیقی و شادمانی واقعی جوئید پشم از سرور نفس برد اراد
اگر انبارهای خود را از غله پرمیسازید مطمئن باشد که
برادرانتان بیشتر داشته باشد بیخشید تا هرچه در گنجینه
نهان خداوند گار است بشما عطا شود چقدر انسان بی
ش رد ازین برآورد ن هوای نفس و تسکین تشنگی شهوت —
میگوشد و چنین انسانی در طی قرون و اعصار بهیج جانرسیده
آیا مشقات در وران گذشته وی را کافی نیست آیا منگام آن
نرسیده دامن همت بر گمر زند و اساس ملکوت مرا بر روی
زمین مستقر و مستمر سازد اگر چنین قدیمی بردارد زمین
آنچه در سینه نهان دارد برا یگان در دست انسان گذارد
آنانگه شروت زمینی خود را عطا میگنند ستاره های
آسمان بایشان عنایت میگرد دشاعی از گرمهن خورشید های
گرم ظاهر نمود دیگر وقت آن نیست که انسانی به انسان

دیگر با چشم حسرت نگرد بلکه در قلب و روان و ضمیر خود باید
بگوید که چرا قرنها طول کشید که بسّر وحدت بی برد
انوار این جلال و حیروت از خورشید های من بر تماهى ار هنـ
میتابد و جمیع مردمان را در روشنائی آفتاب یگانگی فرموده
که یوم اشرقت الارض بنور بهاست — ابرهای ترس و وحشت
از آفاق دلها گرفته شد نفس و هوی دیگر فرمان نمیدهند
لشکر فقر و تنگستی محبت منهزم شد اسلحه آتشین
فولادین که طمعت صنایع آدمی بود چون تاریکی شب
دربرابر انوار صبحگاهی بالمره از بین رفت دست ساگریدن
گره ارض بدعـا دراز و به نیاز بلند است چه کار رابروح —
عبادت انجام میدهند زیرا اینست قانون کلی و غایت قصوای
جهان خلقت من —

انسان عرض مینماید :

ای خداوند مهریان عواطفی

در سینه‌ام موج عیزند که میخواهم سلطاعت بزرگی می‌حویمت
و نیستی نهم قلبم شهادت میدهند ولی هنوز ترس‌های ازعمل
طبق ایمانم میباشد بکمال درستی میدانم که انہار جاریه
فنبل تو از این سرچشمه حکمت جاوی است اینست آنچه
جسم راروح میبخشد و روح تشده مراسیراب میسازد
با وجود این دراعماق دل ترسی دارم که میخواهم ابراز
دارم اگر این امر را سلطاعت نهم محدودی بیش با من نخواـ

(۹۱)

بود و مانها میمانیم وزیر پای گسانیکه عصیان میورزند خرد
ومتلashi خواهیم شد تنها نمیتوانم بجنگ آخر ای خدای
من منهم باستی رزق یومی بدست آورم.

خداوند میفرمایید :

روز روز وحدت است —

جهان برای یگانگی طبس است پرچم های نفاق واژگون
گشت ولشگریان کره و گد ورت هریک از گوشه ای فرا رفتند ولی
نفوسيکه پرده جهالت چشم اندازنا گورد ارد بخيال آند که
ظلم و بیدار راهنموز قوتی است وبارد یار میتوانند خیمه بر عالم
ایجاد زند برخی هستند که پشم بحقاب پرنده آسمان علی
د وخته اند و درین ریزی شالوده وحدت عالم انسان شب و
روز میگوشنند عده اين مردان زیاد شده زیاد تر خواهد شد
شیام گرده ونظم بدیع مرا تأسیس خواهند فرمود این گروه
مبازان هرگز مغلوب نشوند هیچ قوه ای دست آنها
را از کار بازندارد.

انسان میپرسید :

ای خدای آسمانها چه خواب
خوش برای ما زمینیها دیده ای پیغمبران تو سرود این
یگانگی را خواندند و با وجود این تحقق این آرزو چقدر بحید
و هنوز چقدر خواب و خیال بنظر می آید.

%

خواندن جواب میفرماید

خواب میگوئی مگر نصید انى که خواب ملازم شب است شب —
 گذشت روز موعود رسیده است پیغمبران اين روز را م بشناختند
 و در مدح و نیایش آن سرود ها خواندند و مژده هارا دند اين
 انسان است که در ناتوانی خود آنرا خواب میپندارد ولی
 با طلوع آفتاب جهان تاب اشري از اين خوابهاي سنگي
 نمیماند اين خورشيد باروشني و سوزندگي بیحد و حصر هش
 فقط شعاعي از خزان آن روز است هنگامی که در راه ملکوت
 پويинд دیگر خوابهاي گران نبييند و خود را از سيطره نفس
 رها نمایند . وزنجيرها يش را بقوت بازو بدگسلند آيا
 مذاقه در تقدیر ملل نميانئي که در اين از منه اخير با همه
 جبروت و جلال که داشتند چگونه در سايدهاي فراموشى
 فرو رفته و كاخهاي كبر و غرور شان برخاك نيسhti فروري خست
 ازان جمنهاي آنان جز هيا هوي باقى نماند اي انسان چشم
 با زگن و ببین که چگونه نفوس در برابراريگه آنان سر تعظيم
 فرود مياورند و مردمان بو پناه پگوه در زير مه ميز ظلم وجور
 آنان به قساوت و سنگدلی روز بش مياورند نمبييني چه
 زلزله ها روی داد و جمیع آنان را بدیار فنا فرستاد پیامبر من با
 پر و بال شفابخش آمده است و شمشير عدل درست دارد
 آنانکه جور و جفا را روا داشته اند در برابر اوجزه نيسـتنـى

راه دیگری ندارند و گسانیکه پیام وی را پذیرفتند و جانب
عدل و نصف را گرفتند به تاج فخر و شرف ابدی بر دیگران
هر تری جستند آیا گفته پیغمبران گذشته را بیاد نمیاوری که
فرمودند — روز بزرگ ترس آور خدای را بینید این است
آن روز و چون صور اسرافیل این روز خداداد میده شد شمشیر
عدالت آخته و ترب پاک با خون مظلومان سرشته گردید وازاکناف
جهان گل ولا له انصاف روئید هنگام پشمیمانی و توبه سپری
شد عدل و محبت من حکمرانی روی زمین و جهان آئینه
بهشت بربین گردید .

البته علماء و حکماء چشم بحیرت بازداشتند و مطل در برابر —
سبیت این روز بزرگ آمدند ولی چشمان مقدسین که در طول
شب بیداری گشیدند و نفوس زکیه ایگه شب زنده داری گردند
تاطلوع خورشید پر شمشت و جلال را دریامد اد روز بزرگ
خداآوند ببینند اینان بنام من خواند ه میشوند و بصفحات
قلویشان اوامر و نواہی من مرقوم است ایهان جام زندگی
جاودانی را ازدست من گیرند و آنرا تا آخرین قطره مینوشند
قلوب صافیه شان از این من خدائی مشتعل گردد و ناهزگ
جمیع پیغمبران الهی را به بزرگی و عشق یادگند و درگاه
رب قدیر را شکر گذارند گه انتظار قرنها بپایان رسید
وعروالوثقای محبت را بآنان مرحمت گرد بدان متمسک و بمنظر

(۹۴)

اگر ناظرند و شکرخدای خود که محبوب القلوب مشتاقان
است مینمایند این است روزی که پسرم برای ظهر آن -
دعاهای کرد و افراد بشر اتعلیم فرمود که برای برآمدن آن یوم
عظیم راز و نیاز نمایند و دستور دارد که چون آن یوم فرار سد
برخیزند و برای تأسیس ملکوت در روی زمین معاونت و گوشش -
کنند و با بندگی و نیستی اساس بارگاه خدارا در قلوب بندگان
خداء مستقرد ارند .

انسان عرض مینماید : آیا همان پسر رانواع انسان
زینت صلیب نگرد .

خداوند میفرماید : چنین کردند زیرا وجه مرادر
سیطای اوند یدند ولی به بین چگونه همان نقطه صلیب
ب محلی مقدس تبدیل گردید و حال همان بشر همان پسر
را که باتاج خارمسخره اش گرد عبادتش مینماید .

خوب فکرگن ای فرزند من اگر پسرم را تائید نهانی من نبود
چگونه چنین فتح و ظفری برای او حاصل میگردید چنیسن
تائید ات بکسو صیرسد که هزار بار در خود بمیرد .

انسان صیرسد : قلب من تنند میزند و با صدای بلند
میگریم و میگوییم : آیا قربانی نفس مقدسش بیهوده ماند
و درین جهان پرورد و رنج و جنگ بی اثر ماند پس کجا

چنین عبودیتی میابند کی چنین عشقی میجوئد آیا
برای این جان شیرین را فدا نمود ؟ فقط برای همین !

خداوند پاسخ صیده دد :
بیهوده ! تو این قربانی

رابیهوده مینامی یعنی اینقدر نابینائی چگونه ممکن است
بالا رفتن بر تخت و تاجی که آنرا صلیب نامیدند بی اثرباشد
آیا در سراسر تاریخ خد ماتو پاک و مقدس بنام همین صلیب
نمیبینی و نمیابی بگو بینم اصلاً اسم ورسم نفوس مقدسها ایکه
خود را بنام او فدای نوع انسان کردند میدانی ویاد استان
پرافتخار شان را شنیده ای تاریخ هریک یسو شگرف .
ود هشت انگیزاست به بین حق افلاج ها و گرها در نتیجه
فدا کاری این نفوس مبارگه آسايش یافته بستایش خالق —
این فدا کاریها زبان به نیایش گشوده اند هر هیلی که —
بدست ویا آن وجود مقدس بر بالای صلیب گوته شد موجب
آن گردید که هزاران هزار فقیر و بیچاره از درد ورنج آزاد —
گردند .

انسان میپرسد . ای خدا ای بزرگ چشمها ناتوان من
هنوز درست نمیبیند باز هم میخواهم بپرسم انسان با کمال
تروتازگی آیا دیده فرسوده ندارد و حواس را پالوده و هر
روز خالق خود را عذاب نمیدهد درست است که این

انسان دستش بدعا برخاسته ولی با چکمه های فولادین روی
اجساد مظلومین بنمازایستاده این انسان در قانون جانب
عدالت و انصاف را نمی بیند و برای ضعف افاهی شده دامن پراز
سنگ دارد و در بازارهای پر جمعیت شنور بندگی به درگاه تو
دیده نمی شود در چنگال حرص او اثری ازلطف و محبت توملا حظه
نمیگردد و در دل سنگ او چگونه گل ولا له رحم و شفقت روید چرا
انسان باید در راهی چنین سخت و در روان گرد را مشاهده
هزاران مظلوم در زیر دست و پای برادران ظالم شان گوئی
خنجری در روح و قلب من فروبرده اند پس چگونه از این نیش
زهر آگین آرامش را بامد دهان فقرا پراز سرودهای شیرین است
ولی توانگران دهان شان را بزور بسته اند قلوب شان از هجوم
درد و نومیدی تاریک و سیاه است :

هم شب و هم ابرو هم موج عظیم فقط گاهی آهی در نیمه شب
ازین دلهای پر حسرت بر میاید تابحال جز باستان مقدس
بد رگاه دیگری طنجی نشده و بسوی دیگرگریه وزاری ننموده
چرا ای خداوند عدل این ظلم پایدار را بالمره از بیان
نمیبری ؟ .

خداآوند پاسخ میفرماید : آیا نوز با چشمها ن
بسته بد اوری نشسته ای ؟ اگر در دل انسان رحمی
نیست پس این شفقتی که در سینه تو بیموج آمده از —
کجاست ؟

غولکمه اینکه بربیان هیرانی از روح مشتاق است که بتواست

میگند که زمزم محبت در گل تیره آد من پر موج است آیا
 صبرنده ای طاقت نمیاوری به خدای خود اعتماد نمیورزی ؟
 نمیدانی که بانو انسان باید بردباری کرد ؟ و بانهایت
 مهر و محبت سلوک نمود تا گلامر پرازمه ر و محبت شستود
 حال هنگام آن رسیده که نسائم محبت من تارهای ارغون
 رابنوا آرد ای پسر من گوش فرادار هزار سال در برابر
 ابدیت لحظه ای بیش نیست مخصوصاً برای من که در سراسر
 عهد و اعصار بیناگذاری جهان مشغولم و گوش بزنگ بود مکه
 سرود مهر راجه ایان زود تر بنوازند این سرودی که امر وز
 هزاران قلب را بحرکت میاورد تشنگان فتح وظفر نهائی در
 اعماق آسمانهای بلند بتزم آن مشغولند بلی بردباری من
 هالهین راجسور ساخته و صبر من آنان را به غفلت دچار نمود
 تا این زمان رسید که پرچم صبر و بردباری بموج آید و همگی
 بسوی مرگ بدون خوف و هراس بشتابند اما میخواهند
 این نگته لطیفه را بدانی که از هرامی برتر و بالاتر
 و محبوبیت درنزد من عدل و انصاف است هرگز مرا میخواهند
 عدالت را بجوید من از خفایای قلوب آگاهم و یانچه در سراچه
 دلها میگذرد نشانه میگذارم یقین است که هریران واژگون
 بخت گردند عقاب تیز چنگ عقاب ازین آنان است هیچ-
 یک را امان نخواهد داد و بد کاران در ره خود جز محسن

وفتنه چیز دیگری نخواهند دید مگر آنکه بیدارشوند
 هشیار گردند و بدامان داد خداوند داد گر بچسبند
 والا بد خواهان الى البد در شماره مردگان آیند چون
 آنان را میبینیم که شش اسbeh بسوی پرتگاه نیستند داوانند
 روح خود را در قالب عنصری یکی ازیندگان خود ظاهر
 میسازم و پیرانیروی آسمانی من بخشم که به مساعدت انسان
 درمانده بشتابد گروه عظیمی از فرشتگان را پیشاپیش ایشان
 اعظام میدارم تا در برپایاد استن طکوت من بر روی خرابه های
 گین و پرا معاضدت نمایند در این خرابی و دمار جز
 آثار گرگان خونخوار چه میبینی این فرشتگان من بقوت
 بازوان نیرومند خانه عالم را تکان دهند و آثار ظلم و جور
 را زین ببرند در این هنگام استنگ هرستمگ را بر اریکه
 خود خائف و شراسان یابی حقی اگر امروز درست چشم
 بازگشی مشاهده مینمایی که گروه ^{عنده} از اشقيا را پیوب خدا از
 جلو رانده و به پرتگاه تقدیر شومشان گشانده است
 برای این قبیل جفا کاران زنگ ساعات آخر شب زده شده
 و دست منتقم قها را زهرسوی آنانرا در پنجه اقتدار گرفته و از
 وساده عزتشان فروگشیده چیزی نمیگذرد که جزء فراموش
 شدگان جهان خاک گردند از هم‌اکنون ملاحظه کن که این
 عقابهای بلند آشیان چگونه پر و بالشان از اوق پرواز

یک یک فرومیریزد و در هرگوشهای پراکند همیشود بلی پسرو
بالشان گنده و هر یک بگنجی افکنده شده اند و در قصر
چاهی که برای هر اداران خود گنده بودند افتاده اند و
ازین این رسوائی استکهنهای خود را بلند کرده اند و
ولی شیهات نعره شومشان دیگر گوش اخذ نرسد.

انسان عرض مینماید

فرشتگان فتح وظفرا
اینها چه کسانی هستند منکه آنان را نصیبینم او که من بینم
ظام قدر ای لست که در هر امری پیشرفت دارد و چون یکسی
از جایدگار خود فروافتاد دیگری که ازاو خراب ترویید ادتراست
جایش را میگیرد چنگونه به چنین عدالتی راضی هستی! انسان
بیهوده گوشیده که جنگ را به پایان رساند و بردنی را
بس روری تبدیل سازد خواب آزاری و نشر حقیقت در جمیع
صفحات تاریخ انسان مانند میغی نمود اراست بنظام
جنگ همیشه غالب است و وعده صلح توتحقق نیابد وازراستی
و برادری ویگانگی و درستی و آشتی اثرب نمود ارنگرد.

خداآوند میفرماید :

رب الجنود سخن میگوید
فرشتگان من کسانی هستند که حبل جمیع تعلقات زمینی را
گستته اند و با کمال خلوص نیت برخاسته اند تا بخدمت حق
و حقیقت حیات خود را وقف نمایند هر یک از اینان در دست

راست صور اسرافیل دارد که باندای جان فرا ساگنین هر
 کشوری را بیدار و شیامی می‌سازد با بزندگانی ای آزاد تر
 ورزقی فراوانتر فائز گردند اینان اسماعظم مراد رسست
 دارند و ماوراء عالم خاک و گل در حرکتند و مانند شعله‌ای
 سوزان چون بکلهه‌های چوین گناه رسند هریک را بخاگستر
 نداشت تبدیل سازند و هر مرکه ای را بآراش و سکون حیا
 جدید دهند . ببین چون خورشید نوار در حرکت آید
 پگونه سایه‌ها در گزینند بندگان منهم در حرکتند خراب
 می‌کنند و می‌سازند ولی همه را بفرمان من اینان جهان
 وجهانیان را در ظل شمشیر فرمان من نگاه میدارند و آن —
 شمشیر عدالت است زیب وزیور قالب خاکی آنان صفات
 عالیه من است اسماء آنان در عظمت و جلال و در پرتو اسما
 اعظم حی متعال محو است جبینشان بانوار تقدیس روشن
 و سرودشان برای رفع نفاق و شقاق مرتفع است هریک از ایشان
 سوخته آتش عشق منند و سرمست جام من در رگهای ایشان
 بجای خون باده عشق من جاری است بطوري در وجود من
 محوند گه شرعی از اعضاء بدنشان مجری اراده من می‌باشد .
 گارد یگری ندارند زیرا اینان خود و هستی را وقف وفادی —
 اجرای مشیت مولای خود نموده اند . چون یکبار آواز مرا
 می‌شنود دیگر گوش بصوت دیگری ندهند و خود را زهربند
 و قیدی بشتاب تمام آزاد کنند بمتابه حربا چشم بانوار جمال

من دوخته اند وابد ابدح وثنای نفوس بیوفا ویا طعن ونگو
افراد بیحیا اعتنا ندارند . منتهی درجه سرور ظاهر و
باطنهان آنست که بانان لبخند رضایق زنم و پست تریس
شرمندگی آنان هنگامی است که مرانسبت بخود ترشی روی
بینند .

قوای من معد جمیع تواناعی آنان است اینان شریک واحد
کاً لفند چه گه ازبرابر هر کدامشان هزاران نفر را در فرار بین
وچون صدای مهیزان برآید قلاع سکمه ازین بلزنند
آیا در عهود ماضیه پنین ندیدند حال هم پنین است
آیا نمیدانید که چگونه شهرهای عنايم زیر خاکهای نگبت و بلا
مدفنون گردید ؟ وچون از دروازهای جرس آنان برآید میله های
آهنین زندانها وزنجیر برگان گل در هم فروزید اینانند
جنود مجنده من که گمرهای خود را محکم بربسته اند و سا
قوای رافعه غالبه من جلو هیرونده کیست که در بر ابرایشا ن
ایستادگی تواند احدی را قدرت آن نیست که ولو آن مقاومت
بخواهد و و و زیرا در جمیع زوایای یا کل ایشان از خود
پیزی ندارند جز قوای مودعه من .

انسان میپرسند : آیا این جنود مجنده هنوز در جهان
موجودند کاش بانیزه های عدالت توهیدیار میشدند و ترس
و ظلم را از روی گره خاک بر میداشتند .

خداوند پاسخ صیفرماید : آیا این روایت را

شنیده ای که پدری دو فرزندش را برای انجام امری فرستاد
یکی گفت میروم ولی هرگز از جای خود برنخاست دیگری
اول از فرمان پدر سرپیچی کرد ولی بعد پشیمان شد و گفته
پد روابط اجتماعی دل و جان انجام داد .

گدامیک از این دو فرزند براستی وفا داریودند آنگه فقط
بقول تفایت کرد و باریگری که دگر گون و پشیمان شد و پدر را
سراداعت برزمین نهاد آیا نشنیده ای که از قدیم گفته اند
سرگش برمانیست از ما است .

اکنون آن روز فرا رسیده طومار گذشته پیشیده و بگناری —
افکنده شده بزودی نظم بدیع من در تمام جهان گسترد
میگرد و بهوش باشی که چون فرمانم را دادم مرا گوش فرا
داری و سرادراعت برزمین نهی .

در این روز شجره وجود انسان با بیستی بارور شود انسان
باید طبق نقشه من زیست نماید انسان مجبور است نگفت
جنگ و ننگ بر دگی و فقر را زد امان خود بزرداید در روازه های
شهرهای خود را براج عدالت بیاراید و بداند که روز —
تعصبات وجهالت و گره و گد ورت بالمره از بین رفته و زمانی
آمده که حتی دشمنان را دوست نگیرند و بخدمت آنان پرداز
روزی است که پرچم وحدت عالم انسانی زینت گر خاک گرد

جمیع ادیان و نژادهای یکی گردند هیکل انسان باد و بال
 بپرواز آیند و یک زبان تکلم نماید و در جمیع مجامع جهان
 برای هرامری از امور قانون قوی قدیم قدم یعنی حب مرا
 بگاربرند تاگل در دریای طهارت و تقدیس فروروند با این
 اکسیر اعظام دیگر بذرخای نفاق نروید وسائل اقتصادی
 هر قدر هم در هم و سخت و فشرده باشد با این دریاق حل
 گردد کار راعیادت قراردادم ولذا هر عطی که از روی بندگی
 انجام گیرد نشانه حیا من است جمیع ریشه های دشمنی
 را ازین برگردام و موانع قدیمه را بالمره قلع و قمع نمودم زیرا
 هر یک نمونه های جهان تنگ و تاریک طبیعت است و نه
 شایسته فضای مظلوم ازانوار الهی گذشت زمانیگه یکدیگر را کافر
 و دشمن مینامیدند تمام دیوارهاییکه از خوف و هراس برپا
 شده دیگر نباید براطفال من در گره خاک سایه شوم اند از ده
 امروز روزی استگه انسان بیگانگی من میرسد و وجودات مقدسه
 پیغمبران الهی را در سراسر تاریخ جز بچشم وحدت الهی
 بچشم دیگر نبینند و هر چند که باهم نشینند یقین بدانند
 که در محضر من هستند زیرا جمیع پیغمبران الهی صور اسرافیل
 و ضربان قلب من میباشند و مردمان باشنیدن اصوات بلطف آنان
 بسوی روضه رضوان روان گردند جمیع ساکنین گره ارض باستی
 انجمنی آرایند و بگمال صراحت و جسارت مسائل خود را بیان

دارند و پیکره قانونی جهانی مبنی بر استورهای مسن
 بریزند بنحوی که تمام کودکان بی سروسامان در آغوش
 گرم من جای گیرند و جمماً از روی یک نقشه رفتار نمایند
 و بکمال سرور و آزادی اراده مرا انجام دهند در آنوقت
 است که آنچه تابحال ندیده اند خواهند دید جمال و
 عظمت خدا وندگار خود را می بینند و میدانند که باستقی
 در هوای خوش روحانی در نهایت سرور و بهجت روز
 و عمر را بگذرانند زیرا صبح ممدلت ازیں شبهاً ستم و بیدار
 گری طالع است و بواب جحیم را بروی ستمکاران بازگرداند
 انسان باستقی فقط متکی باراده خالق و صانع خود گردد
 روح القدس جواب اور امیگوید حجبات هالکه را بالمره باید
 سوخت امروز روزی است که خداوندگار با افالش سخن
 میگوید و چون این کودکان بکمال آرامی و محبت در احتفالی
 عنایم گرد هم آیند و بنها یات خلوص قانون جهانی را اعلام
 دارند خواهند دید که هر امری بسوی نقطه وحدت در -
 حرکت و تقدم است البته آن جمع رابحال خود نمیگذرد
 هر انجمنی را به روح حکمت زنده میدارم و راه و رسم تأسیس
 ملکوت خود را ببروی گردد خاک آنان نشان میدهم گوههای
 را میشکافم رودها را میرهانم آنچه خواهش درون صاف
 آدمی است پاسخ میگویم . ادعیه اور اجابت میکنم

ونوع بشر را تولدی جدید عطا مینمایم تا نژاد تازه ای شوند
که دائمًا متوجه عشق و محبتمن باشند حکم لا یزالی من
اینست و آنچه تغییر نپذیرد همین است هر کلمه ایکه از لسان
من ظاهر شد بی شمر بمن بر نصیر گرد به جمیع اطراف چشم —
بینداز و مشاهده کن که چگونه انوار این کلمات همه جا را
گرفته هر چند امروز فتیله کو چگی پیش نمی نمایند ولی زود
است که آفتاب عالمگیر گردند آنان که محبت میورزند
پیروان نورند و کسانی که در تاریکی نویسند میخواهند باشند
از روشنایی نور حراستند نام پیروان نور در سجل جنود مجند
حضرت رحمن مسطور است .

آنکه فکر جهانی دارند از گریه برداشان میهراستند از اندیشه
جنگ در گریزند دائمًا بسوی محبت و سفا میدوند و در
حسن حسین صلح موید زیست مینماید کسانی که در اعماق
غمیر خود تبروت رسا و مسلم و پرشما را در وست میگیرند و یا آنانکه
سیاه و سفید وزرد و سرخ را چون گلهای یک گلستان میدانند
و هریک را قسمتی از قوس و قزح آسمانهای من میشنند و در
باطن خود حس میکنند که خدا را بارد گریافته و نعمت —
صرف الله را عاشقانه بدیگران افاضه مینمایند از قلم
لعلای من نام این وفا داران راجز سیاه حیات در سجل
ملکوت بثبت رساند هم .

فرمان من قطعی است ولن یتغیر است آنانکه ولو بقدر سر
 سوزنی اذاعت نمایند من آنرا از خود گیرم ولی برخی را
 چون فرشتگان دام و مورد تائید خاص قرار دهم وا ینانند
 که از مد و نگوهش جهانیان بالمره درگزارند ایشان صو
 اصرافیل مرا بموضع و بكمال وضع میشنود و با چشم انداشان -
 علام طلوع فجر صادق را مشاهده مینمایند و از زبانشان
 ذکر اسم اعظم دائما "ساری و جاری است باد اروی محبت
 من جراحات دلها را التیام بخشیده قلوب را گرم و مسرور
 میدارند و پرچم عدالت را درست گرفته بر فراز قلل عالیه
 نصب مینمایند گوپکترین خواهش را برآورده میسازند بهر
 گله ای اذاعت میورزند و تنها را فرمانروای قلب خود -
 میدانند میگوشند تاگسانیگه بی پناه و سرگردانند وندانسته
 از اسم من در گریزند جمیع را بصفوف خود و در ظل رایت
 من آورند اینان از اعظم سپاهیان من و بسرگردگی لشکر
 حیات مفتخرند و جنود نجات را از فتحی بفتح دیگر -
 رهنمون شوند راحتی نجویند آرامند انداقل تحفه را
 درساخت قدس دوست فدائی جان دانند و آنرا بكمال شوق
 بر بقعه ای از خاک گذارند که اساس ملکوت برآن ارض -
 استوار گردد از اینان ایمان میتراود زیرا مشاعل
 ایمانند با شمشیر محبت سپاه ظلمت را فرو ریزند زیرا -
 ایشان را بصرف اراده خود انتخاب گرده ام ساعتی که

مقدار بود خواهد بود احمدی از آن آگاهی نداشت این فرشتگان
 من در گوش زندگ داران و متنظران آشناگ آغاز ساعت موعود
 را خواندند انوار آن ساعت خاور تابا ختر مرغان گمگشته بسوی
 لانه و آشیانه های خود یک یک بازگردیدند ولی دزد در
 خانه و صاحب خانه درخواابی عمیق فرو رفته بود جای آن —
 داشت که صاحب خانه شب زندگ داری میگرد زیرا میدانست
 که اوچون دزدی در شب خواهد آمد ارچنین میگردند مرا
 سیاافتند حد ایم را میشناختند و در هر هیکلی که ظاهر میشتم
 بسویم میشتابفتند . حال آغوش خود را برای گره خاک باز
 کردام زود است که تمام پرچمهای شرور و غرور برخاک فرسو
 ریزد و آنانکه میانداران دائم مغارک جنگ وستیزند و خود
 را بزرگ میگیرند بخردی و ناچیزی خود پی برند و بسوی وحدت
 اصلیه که از آن غفلت ورزیده اند بستابند .

این سفله مرد مان چون کودکان بی شعوری میباشند که با
 اسباب بازیهای شکسته خود در گنار دریای بیکران هستند
 شاری میگنند بزودی غرش امواج اقیانوس عظیم مرا خواهند
 شنید و چیزی نخواهد گذشت که موجی تمام اسباب بازیها
 آنها را در خود بلعیده بعمق نیستی فرو میبرند و یک یک
 آن کودکان که مستغرور و نادانی بودند بسوی نامعلوم
 خود بتاریکی ابدی گشیده شوند که احمدی آرزوی —
 وصول پستان پستی را ندارد — ولا یسمع منهم

انسان میپرسد : ای خداوند پسر جلال قلبم نعمه
 آسمانی ترا شید ولهمه ای از جهان انوار تبدیل شم خورد
 دیگر قلبم در آرزوی لقای تو در سینه نمیگنجد اکنون بمقامی
 رسیده ام که جمیع سئوالهای من چه آنانکه جسارت پرسیدن
 داشتم و چه اسئله‌ای که در عمق وجود م باقی ماند کل مانند
 ابرهای تیره در برابر طوع خورشید کلام قدیر تو ازین رفت
 آیا ممکن است مراجعت اصفیاء خود قبول فرمائی آیارخست
 آن میدهی که در سبیل تو گمنام جان فدا کنم و یا نفس را در
 خود کشته زنده بمانم و خدمتگزار آستان مقدس باشم
 حاضر تمام مواعظ الهی که بمن عطا فرموده‌ای رایگان
 فدائیم تادیگ برادران و خواهران من در قبوری که بدست
 خود میگنند نحسیند بل از جا برخیزند و اساس ملکوت ترا
 در روی زمین استوار سازند امید آنکه آفتاب نعم توبتاید وابر
 بلا آنراتیره ننماید اشکها از چشمها زدوده شود و ناله‌های
 دلخراش فراموش گرد و از شجره‌ها جز سرود شاد مانسی
 و شکر گزاری آنکه دیگری بگوش نرسد روح من در جستجو
 راهنمائی خود میرود شب آنقدرها تاریک و جهان آنقدرها
 پهناور نیست میگوشم تا بمعوث ترا بیابم و چشمها عذب
 کلامش خود را بر سانم و آواز دلنوازش گوش جان فرا دهم

ای صیحه! لهی اطمینانی بخش با تمامی دل و جان از تو
ملتضم که تائیدم دهی و راهی را برایم نورافشان بداری که
باسانی بسوی مقصد روان گردم.

خداوند میفرماید: چون فرزندم مرا به تمامی دل و
جان بخواند و بزیان خودم مناجات بنماید و بگوش من بشنود
و دعای او فوراً اجابت میگردد احدی از این باب محروم و
نمیمید بازنگشته است.

انسان عرف مینماید: بالاخره با خود هستم اگر من
میمیرم که بحیات ابدی توزنده گرم و خود را بسلاخ حب
و تقوی قوی میدارم وزیر پرچم توپراه میافتم دیگر راندیشه آن
تیستم که چه هنگام کجا و چگونه وجه منیرت را زیارت نمایم
و دیگر نگران آن نیستم که در کدام هیکل ظاهر شوی و هر
صورت و شکل و شمایل که باشی میشناسم

خداوند میفرماید: بدین حال و کیفیت که واصل
شدی سهمی از جلال و شکوه من از آن تواست و انسوار
تائید برسرورودی تو میتابد و راه خود را پیش از آنکه آغاز مشی
فعائی رزش خواهی یافت جمیع موانع را از سر راه است
برمید ارم بادست خود ترا بسوی مقصد اعلای حیات رهنمون
خواهم گرد ترا آرامش و سکون میبخشم و ترا مزیند و بست حیات

(۱۱۰)

بی مهند آزاد میگنم درود فراوان بادبرکسانی که از
بی رستگاری شتابان میروند .

XXXXXXXXXXXXXX

پایان

علم انسان فقط از گفته های حکما ونوشته های دانایان
ارض نیست بلکه آدمی را درسینه ساختی است که گاهی در
آن ساحت با خویشتن بزم خلوتی می آراید وبنفمات جانفزا
دل گوش میدهد وروان رنجدیده را بدینسان اندکی آرامش
می بخشد اگراین گوشه را درست بیاراید آن را آرامگه
ابدی خویش باید و وسیله نزول برکات آسمانیش بیند .

انسان در سنگلاخ پر از آلام و روزگار تیره و تار
عمر گوتاه خود را ائما" درجستجوی ایمان وايقان است گاهی
از تنگنای فکرتش گرد باری وخاکی بر خاسته ساحت دل را
ناپیاک بلکه تمام آسمان تابنا روان خود را تیره و تار میسازد
دیگر نه چشم درست میبیند ونه در چنین تیرگی وی بدرک
حقایق وجود فائز شود چون کوران دست بر درود یوار
مالیده با شویش ونگرانی زیاد از پی گشده خود میگردد .
اما گاهی — فقط گاهی — دمی نه ساعتی فرار سد
که ببرکات الهیه آبستن باشد در چنین هنگامه ای از جیب
سحر نسیم اسرار ورزد وباران لطیف جانپروری بارد و —
رفته رفته گرد وغبار را بزردید ودماغ گرم آدمی را طراوت
بخشد وقلب بار دگر آرامی جوید واین آرامشی است که
فقط خداوند پکتا میتواند عطا فرماید . . . این چکامه
در وصف چنین اوقاتی سروده شده است